ANALIZA KAPITALNIH TROFEJA DIVLJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ U RAZDOBLJU 2007.-2012. GODINE

Vlaisavljević, Željko

Master's thesis / Diplomski rad

2014

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of agriculture / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Poljoprivredni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:151:173190

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek

Repository / Repozitorij:

Repository of the Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek - Repository of the Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek

zir.nsk.hr

Image not found or type unknown

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Željko Vlaisavljević, apsolvent
Diplomski studij Zootehnika, smjer Lovstvo i pčelarstvo

ANALIZA KAPITALNIH TROFEJA DIVLJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ U RAZDOBLJU 2007.-2012. GODINE

Diplomski rad

Osijek, 2014.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Željko Vlaisavljević, apsolvent
Diplomski studij Zootehnika, smjer Lovstvo i pčelarstvo

ANALIZA KAPITALNIH TROFEJA DIVLJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ U RAZDOBLJU 2007.-2012. GODINE

Diplomski rad

Povjerenstvo za ocjenu i obranu diplomskog rada:

1. doc.dr.sc. Siniša Ozimec, predsjednik
2. prof.dr.sc. Tihomir Florijančić, mentor
3. doc.dr.sc. Ivica Bošković, član

Osijek, 2014.

SADRŽAJ:

1. UVOD 1

2. PREGLED LITERATURE 3

3. MATERIJALI I METODE.....7

4. REZULTATI 9

4.1. Jelen obični (*Cervus elaphus* L.).....9

4.2. Jelen lopatar (*Dama dama* L.) 14

4.3. Jelen aksis (*Axis axis* H. Smith) 19

4. 4. Srna obična (Capreolus capreolus L.) 21

4.5. Divojarac i divokoza (*Rupicapra rupicapra*L.) 26

4.6. Muflon (*Ovis areis musimon* Pall.) 36

4.7. Divlja svinja (*Sus scrofa* L.) 41

4.8. Smeđi medvjed (*Ursus arctos* L.) 46

4.9. Divlja mačka-krzno i lubanja (*Felis silvestris* Schr.) 55

4.11. Lisica (*Vulpes vulpes* L.) 68

4.12. Čagalj (*Canis aureus* L.).....72

5. RASPRAVA 78

6. ZAKLJUČAK.....80

7. POPIS LITERATURE 81

8. SAŽETAK.....83

9. SUMMARY.....84

10. POPIS TABLICA 85

11. POPIS SLIKA.....87

12. POPIS GRAFIKONA 88

1. UVOD

Pod pojmom lovstvo podrazumijeva se uzgajanje, zaštita, lovljenje i korištenje divljači, ali isto tako pojam obuhvaća i ulazi u više znanstvenih, gospodarskih, pa čak i političkih područja. Lov je jedna od bitnih sastavnica lovstva, prisutan je od davnina mijenjajući svrhu i značenje. Čovjek je u samim počecima, kada je to bila jedna od prvih djelatnosti, a tijekom svog sporog razvoja koji je trajao oko 150.000 godina, lovio iz potrebe za mesom i krznom životinja, a od dijelova životinjskog tijela izrađivao je oruđe, oružje i druge uporabne predmete i na taj način osigurao svoj razvoj i opstanak. Lovci i ratnici vjerovali su da će snaga, mudrost, snalažljivost i osjetila ubijene životinje preći na onoga tko nosi jedan od dijelova tijela takve životinje. Otkriće metala kao što je bakar, bronca i željezo ubrzalo je čovjekov napredak, a čovjeka učinilo stvarnim i neograničenim gospodarom na Zemlji tijekom posljednjih 3000 godina. Lov je po svom psihičkom i fizičkom djelovanju imao veliki značaj u razvoju ljudskog roda. Kroz efekte lova čovjek stvara skupine unutar kojih se razvija i socijalno ponašanje u zajednici, pa su takva pravila ponašanja predstavljala i prvi etički kodeks ponašanja ljudi. Umješnost lova, spretnost i hrabrost sve je više dolazila do izražaja, tako da su se kroz lov razvijale osobne vrline pojedinaca-lovaca, a lov postaje mjerilo uspjeha, pa zajednicom upravlja najsposobniji koji je u lovu dokazao svoje vrline i sposobnost vođenja zajednice. U neolitiku se prelazi na stočarstvo i ratarstvo, tako da lov nije više jedini i glavni izvor prehrane, a postepeno postaje privilegija povlaštene klase. Lov se koristio i kao vježba za ratne vještine tako da su prve ljudske civilizacije Sumerana, babilonski i egipatski kraljevi, u staroj Grčkoj i Rimu svoje vojske uvježbavali za ratne pohode u lovu na divlje zvijeri, ali životinje nisu smatrali neprijateljem. U vezi lova čovjek razvija i jedan od najljepših oblika svog djelovanja, a to je smisao za umjetnost oslikavajući stijene i svoje nastambe u pećinama prizorima iz lova i životinjama. Tek su kasnije Rimljani donijeli prve regule o lovu, gdje vlasnik zemljišta ima pravo loviti na svom zemljištu. Nestankom Rimskog carstva počinje Srednji vijek i podjela na dvije klase, privilegirano plemstvo i obespravljeno kmetstvo. Divljač je tada prvi puta podijeljena na sitnu i krupnu, kralj je imao privilegiju loviti po cijelom kraljevstvu, a feudalac je mogao loviti samo na svojoj zemlji. Ukidanjem kmetstva lovstvo se počinje organizirati i pravno regulirati, pa lov uključuje širi krug društvenih slojeva, uređuju se lovišta, osnivaju se uzgajališta, plaćaju se lovozakupnine, počinju se provoditi lovački ispiti, povećava se proizvodnja lovačkog oružja, streljiva i opreme.

Izum baruta i vatrenog oružja, prije svega puške u 18. stoljeću, učinio je veliku prekretnicu u načinu pojedinačnog i skupnog lova, bez čega bi današnji lov bio nezamisliv.

Na području Hrvatske kroz povijest postoje brojni tragovi vezani za lov i lovstvo, tako da se na jednom od najvrednijih spomenika srednjovjekovne umjetnosti, portalu trogirske katedrale majstora Radovana nastalog 1240. godine nalazi mnoštvo figurativnih kompozicija, prikaza iz raznih vrsta lovova. Brojne scene iz lova nalazimo na mnogobrojnim stećcima diljem Hercegovine i pojedinim dijelovima Bosne (Cepelić i Gardaš, 2004.).

Statističkom obradom dostavljenih ETD obrazaca od strane lovoovlaštenika moguće je usporediti trofejnu vrijednost za svaku lovnu godinu, međusobno se mogu uspoređivati podaci o trofejnoj vrijednosti između dvije i više lovnih godina, za svaku županiju, svakog lovoovlaštenika itd.

Dobivene vrijednosti pokazatelji su kvantitativnih i kvalitativnih mjera i aktivnosti gospodarenja lovištima i daju smjernice za buduće gospodarenje što je i cilj lovnog gospodarenja da se uz korištenje i očuvanje staništa uzgoji što kvalitetnija divljač (zdravstvene, tjelesno i trofejno) uz postizanje populacijskog i gospodarskog kapaciteta lovišta.

Cilj rada je utvrđivanje brojnosti, kvalitete i strukture trofeja divljači, posebice kapitalnih, u Republici Hrvatskoj tijekom pet lovnih godina.

2. PREGLED LITERATURE

Zakon o lovstvu (NN RH broj 140/2005.; 75/2009.) definira lovaca kao osobu koja ima položen lovački ispit i obavlja zadaće lova: uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljači i njihovih dijelova uz poštivanje lovačkih običaja i etike. Lovljenje divljači je djelatnost lovaca kojom oni izlučuju iz lovišta divljač vatrenim oružjem, ili hvatanjem žive divljači pomoću mreža, lovki i sl. ili je to korištenje jednog dijela populacije fonda divljači putem raznovrsnih odstrjela (redoviti, uzgojni, sanitarni i sl. (Sertić, 2008.).

Trofej divljači osim zakonske terminologije možemo prevesti i od latinske riječi *trophaeum* što bi u prijevodu značilo uspomena, pa trofej divljači možemo definirati kao određeni dio tijela divljači, ili cijelu divljač koja podsjeća lovca na ugodno provedeno vrijeme u prirodi i lovu i simbolizira kompletan ugođaj lova. Osim toga trofej divljači je odraz općeg stanja i kvalitete divljači u lovištu, kvalitete staništa, kvalitetnog i dobrog, ili nekvalitetnog i lošeg gospodarenja lovištem, te daje smjernice za buduće gospodarenje. Pojam vrhunski trofej prema Zakonu o lovstvu je trofej ocijenjen s većim brojem bodova od najjačeg evidentiranog trofeja (prvaka) pojedine vrste divljači u Republici Hrvatskoj.

Trofej prema Frkoviću ima slijedeće značenje:

- da predstavlja i dokumentira rezultate provođenja uzgojnih smjernica,
- ukazivanja na genetski potencijal određene vrste divljači,
- stupanj interakcije divljači i staništa,
- utvrđivanja naknada, odnosno odstrjelnih taksi.

Varičak (2010.) navodi da su trofeje divljači jedini trajni pokazatelji stanja divljači u staništu u kojem ista živi tako da uz ocjenjivanje trofeja divljači u kombinaciji sa drugim pokazateljima imaju neprocjenjivo značenje za primjenu stručnih mjera za kvalitetno gospodarenje s divljači. Osim što su trofeji uspomene na boravak u prirodi i uspješan lov, stvaraju se zbirke, trofeji služe za uspoređivanje njihovih značajki, prije svega njihove ljepote i jačine prema jedinstvenim međunarodnim uputama i formulama za njihovo ocjenjivanje. Lov je prema istom autoru sastavni dio upravljanja populacijom divljači prema načelima suživota i trajnosti. Trofej divljači je sastavni dio lova i ima simboličko značenje za lovca koji je stekao trofej, a isto struci pruža podatke kod analize i zbrajanja kvalitativnih podataka za ocjenu stanja populacije za svaku vrstu lovne divljači u pojedinim lovištima i šire.

Prve formule za ocjenjivanje trofeja divljači u Londonu je sastavio Rowland Ward, davne 1892. godine (Damm, 2008.)

Godine 1887. predsjednik SAD-a Theodore Roosevelt je osnovao Boone & Crocket Club, koji je 1930. godine donio pravila za ocjenjivanje stečenih trofeja divljači.

U Europi se tada najveća pozornost posvećivala trofejima jelena, tako da je prvu formulu za ocjenjivanje trofeja jelena sastavio Austrijanac Johann Meran, a formula je primijenjena na lovačkoj izložbi u Beču 1910. godine. Prikazani trofeji divljači na izložbi potaknuli su stvaranje jedinstvenih formula za ocjenjivanje trofeja. Tako je na osnovu Meranove formule temeljem iskustava na brojnim lovačkim izložbama Mađar Herbert Nadler 1927. godine sastavio novu formulu za ocjenjivanje trofeja jelena, a iste godine W. Bieger iz Rostocka i K. Lotze iz Homborna sastavljaju formulu za ocjenjivanje rogova srnjaka.

U slovačkom gradu Palarikovo je 1928. godine, a službeno se uzima 1930. godina u Parizu, osnovan Međunarodni savjet za lovstvo, ili skraćeno CIC (Conseil International da la Chasse et de la Conservation du Gibier) pa su od tada intenzivnije razvijane metode i formule za ocjenu trofeja većine vrsta divljači. Jedinstvene međunarodne formule i metode za ocjenjivanje trofeja donesene su na plenarnom zasjedanju CIC-a 24. do 28.04. 1937. godine u Pragu. Novoutvrđene formule CIC-a prvi su puta primijenjene na lovačkoj izložbi u Berlinu 1937. godine.

Lovačke izložbe počele su se priređivati promjenom značenja trofeje divljači, tako da je prva lovačka izložba održana 1871. godine u Budimpešti. Godine 1896. u Budimpešti, na poziv i uz sudjelovanje Hrvatske i Slavonije održana je izložba lovačkih trofeja, poznatija kao tisućgodišnja zemaljska izložba. U organizaciji „Hrvatskog društva za gajenje lova i ribarstva“ u veljači 1899. godine u Zagrebu, pod nazivom „Prva društvena izložba rogovlja i lovačkih trofeja“ održana je prva izložba stečenih lovačkih trofeja u tadašnjoj Hrvatskoj. Zadnja izložba stečenih lovačkih trofeja u Republici Hrvatskoj u posljednjem desetljeću organizirana je u Zagrebu 2006. godine (Krapinec i sur. 2009.).

Svaka lovačka izložba, odnosno izložba trofeja divljači da bi dobila pokroviteljstvo CIC-a mora prikazati sve djelatnosti lovstva, počevši od kulturne i edukativne, do povijesne i gospodarske, a da bi se dobila predodžba o uvjetima, staništu, kvaliteti lovačkih trofeja i ostalim parametrima koji imaju direktan ili indirektan utjecaj na kvalitetu stečenih trofeja divljači.

Da bi se dobilo pokroviteljstvo CIC-a, lovačka izložba mora zadovoljiti slijedeće kriterije (Kljajić, 1997.):

- temeljno geslo izložbe trebalo bi biti zaštita divljači i staništa sa striktnim prikazima na tom polju, odnosno usklađivanjem interesa svih korisnika prostora,

- prikaz šteta od divljači koju ona čini u šumi i na poljoprivrednim površinama,
- prikaz povijesnog razvoja lovstva,
- prikaz znanstvene i izdavačke djelatnosti,
- prikaz lovstva u ostalim granama ljudske djelatnosti (filatelija, numizmatika, umjetnost kroz glazbu, film, likovnu umjetnost, itd.),
- u program izložbe potrebno je uključiti i ostale grane lovstva kao što su kinologija i sokolarstvo,
- organizirati promidžbu i promicanje CIC-a,
- u izložbu uključiti turističke agencije, proizvođače i distributere lovačke opreme, oružja i sl.

Prema Zakonu o lovstvu i Pravilniku o načinu ocjenjivanja trofeja divljači, obrascu trofejnog lista, vođenju evidencije o trofejima divljači i izvješću o ocjenjenim trofejima (NN broj 92/08.) uz uvjet da su mjerljivi svi elementi po CIC-ovim formulama i metodama, moraju se ocijeniti i izdati trofejni listovi, ocjembeni listovi, za dobne razrede mladih, srednjedobnih i zrelih grla divljači, i to:

1. **rogovlje** s dijelom lubanje:
   - jelena običnog (*Cervus elaphus* L.),
   - jelena lopatara (*Dama dama* L.),
   - jelena aksisa (*Axis axis* H. Smith),
   - srnjaka (*Capreolus capreolos* L.),
   - divokozu (*Rupicapra rupicapra* L.) – mužjaka i ženku,
   - muflona (*Ovis areis musimon* Pall.)
2. **kljove vepra** (*Sus scrofa* L.)
3. **lubanju i krzno** smeđeg medvjeda (*Ursus arctos* L.) – mužjaka i ženku.

   Iznimno, na zahtjev vlasnika trofeja, ocijeniti će se i izdati trofejni list za:
   - **lubanju**: divlje mačke (*Felis silvestris* Schr.), jazavca (*Meles meles* L.), lisice (*Vulpes vulpes* L.) i čaglja (*Canis aureus* L.).
   - **krzno**: divlje mačke (*Felis silvestris* Schr.) i čaglja (*Canis aureus* L.).

   Ako jedan od propisanih elemenata nije mjerljiv, trofej se proglašava atipičnim, izuzev rogova jelena običnog i jelena lopatara, koji se ocjenjuju i onda ako:
   - na rogu nedostaje jedan parožak, nadočnjak,
   - na rogu nedostaje jedan parožak, srednjak,

- rog jelena običnog ima oblik šesterca ili osmerca,

Odlomljeni parošci, ili slomljena kljova nisu razlog da se trofej proglasi atipičnim. Dakle, ukupno je, poštujući zakonske propise i formule za ocjenjivanje moguće razlučiti 16 trofeja divljači koji se ocjenjuju.

Nužno je naglasiti da su u priručnicima za ocjenjivanje lovačkih trofeja (Frković 2006.) i (Varićak 2010.) dane formule i za ocjenjivanje trofeja lubanje i krzna vuka (*Canis lupus* L.) i europskog risa (*Lynx lynx* L.). Ta divljač ne nalazi se na popisu lovne divljač u Republici Hrvatskoj kao i divlje mačke (*Felis silvestris* Schr.), a ako se vrši odstrjel te dvije vrste divljači, isti se vrši temeljem dopuštenja nadležnog ministarstva, a na taj, ili neki drugi način, stečeni trofeji se ocjenjuju. Stečeni trofeji krzna i lubanje divlje mačke od 01.07.2013. godine se ne ocjenjuju.

(Milašinović, 2010.) analizira kapitalne trofeje divljači u Hrvatskoj u razdoblju od 2007.-2009. godine, uz zaključak da su stečeni trofeji 2008./2009. u odnosu na 2007./2008. lovnu godinu kvantitativno i kvalitativno bolji kod većine vrsta divljači u odnosu na prethodnu lovnu godinu.

Sličan zaključak izvodi (Vlaisavljević, 2011.) analizirajući strukturu kapitalnih trofeja stečenih lovne 2009./2010. godine u Republici Hrvatskoj s analizom podataka iz prethodne dvije godine i usporedbom dobivenih i obrađenih podataka za tri lovne godine po vrstama divljači, lovištima, teritorijalnoj podjeli i lovoovlaštenicima.

3. MATERIJALI I METODE

Izvor podataka za izradu ovog završnog rada bila je evidencija trofeja divljači tj. ETD obrasci za lovne godine od 2007./2008. do 2011./2012., a koji su dostavljeni Hrvatskom lovačkom savezu sukladno Anonymous (2005.,2009.a) te Anonymous (2008.) Kao izvor podataka poslužili su i sljedeći izvori:

Posebni prilozi „Lovačkog vjesnika“ Anonymous (2009.b, 2010., i 2011.). godine izvor su podataka za komparativnu analizu i metodu utvrđivanja kvalitete i kvantitete stečenih lovačkih trofeja. Isto tako prikupljeni i obrađeni podaci za ostale dvije lovne godine dostavljenih ETD obrazaca čine reprezentativni uzorak za točnu i kvalitetnu analizu strukture nekapitalnih i kapitalnih trofeja divljači.

Na osnovu prikupljenih i sistematski obrađenih podataka iz ETD obrazaca, napravljeni su tekstualni, tablični i grafički prikazi iz kojih se može vidjeti broj kapitalnih trofeja divljači na osnovu izračunatih CIC točaka, te broj trofeja nagrađenih zlatnom, srebrnom i brončanom medaljom.

Prikupljeni podaci razvrstani su prema teritorijalnoj podjeli, odnosno županijama, a lovišta kojima gospodare „Hrvatske šume“ d.o.o. izdvojene su u zasebnu cjelinu. Prema dostavljenim ETD obrascima, i prema podacima središnje lovne evidencije „Hrvatske šume“ gospodare s 27 državnih lovišta, što iznosi 2,50 % u odnosu na ukupan broj lovišta.

U Republici Hrvatskoj ima 1070 državnih ili zajedničkih lovišta ukupne površine od 5 212.921 hektar (Tablica 1.).

Prema CIC-ovim kriterijima za svaku vrstu trofejne divljači određene su formule i upute za ocjenjivanje trofeja divljači, odnosno broju točaka i mjerila za nagrađivanje trofeja zlatnom, srebrnom ili brončanom medaljom. Razmišljanja unatrag nekoliko godina na skupštinama CIC-a idu u smjeru postepenog odustajanja od dodjele medalja za kapitalne lovačke trofeje, jer su one odraz natjecateljskog duha, a što suvremene tendencije svjetskog lovstva ne prihvaćaju.

Tablica 1. Ukupna površina lovišta u RH i ukupan broj lovišta u RH

R.B.	ŽUPANIJA	UKUPNA POVRŠINA LOVIŠTA (ha)			UKUPAN BROJ LOVIŠTA U REPUBLICI HRVATSKOJ		
		„Hrvatske šume“ d.o.o.	Ostali lovoovl.	Ukupno	„Hrvatske šume“ d.o.o.	Ostali lovoovl.	Ukupno
1.	Zagrebačka		297 637	297 637		83	83
2.	Krapinsko-zagorska		122 639	122 639		31	31
3.	Sisačko-moslavačka	14 802	398 655	413 457	2	65	66
4.	Karlovačka	22 862	340 935	363 797	2	74	76
5.	Varaždinska		127 739	127 739		32	32
6.	Koprivničko-križevačka	20 401	147 070	168 471	2	12	14
7.	Bjelovarsko-bilogorska	17 779	250 455	268 199	2	60	62
8.	Primorsko-goranska	70 444	286 106	356 550	3	54	57
9.	Ličko-senjska	40 831	448 122	488 953	2	61	62
10.	Virovitičko-podravska	11 979	186 287	198 266	1	33	34
11.	Požeško-slavonska	5 481	150 523	156 004	1	42	43
12.	Brodsko-posavska	4 140	188 048	192 188	1	39	40
13.	Zadarska	2 529	358 822	361 351	1	55	55
14.	Osječko-baranjska	41 480	327 989	369 469	4	104	108
15.	Šibensko-kninska	307	260 283	260 590	1	37	38
16.	Vukovarsko-srijemska	26 322	221 439	247 761	2	71	73
17.	Splitsko-dalmatinska	11 409	436 774	448 183	1	82	83
18.	Istarska	344	279 435	279 779	1	45	46
19.	Dubrovačko-neretvanska	3 749	166 283	170 032	1	30	31
20.	Međimurska		73 948	73 948		21	21
21.	Grad Zagreb		35 022	35 022		12	12
22.	Ostalo						12
UKUPNO		**294 859**	**5 115 185**	**5 400 035**	**27**	**1 043**	**1 079**

4. REZULTATI

4.1. Jelen obični (*Cervus elaphus* L.)

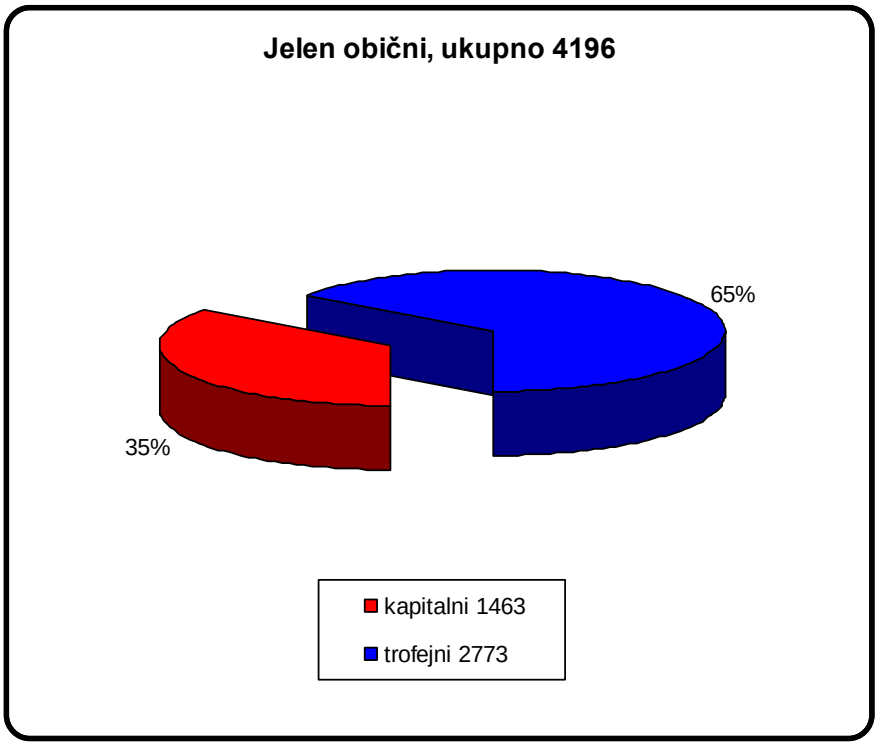

Slika 1. Jelen obični (*Cervus elaphus* L.)
http://barnavad.hu/arlista

Tijekom istraživanog razdoblja od lovne 2007./ 2008. do 2011./2012. godine u Republici Hrvatskoj ukupno je odstrijeljeno 4.196 trofejnih grla jelena običnog od čega 1.463 grla s kapitalnim trofejem, što iznosi 39,86% kapitalnih u odnosu na ukupan broj stečenih trofeja.

Analizirajući prve tri istraživane lovne godine zasebno su obrađivana lovišta i trofeji stečeni u lovištima kojima gospodare „Hrvatske šume“ d.o.o. s time da su od ukupno 506 ocjenjenih trofeja, 202 kapitalni, što iznosi visokih 39,92%, obzirom da lovoovlaštenik gospodari s nekoliko lovišta sa kvalitetnim fondovima jelena običnog.

Od ukupnog broja kapitalnih trofeja jelena običnog stečenih tijekom istraživanja najviše ih je stečeno lovne 2011./2012. godine i to ukupno 400, lovne 2009./2010. taj je broj iznosio 337, lovne godine 2010./2011. 326 kapitalnih trofeja, godinu prije stečeno je 250, dok je lovne 2007./2008. godine stečeno 150 kapitalnih trofeja.

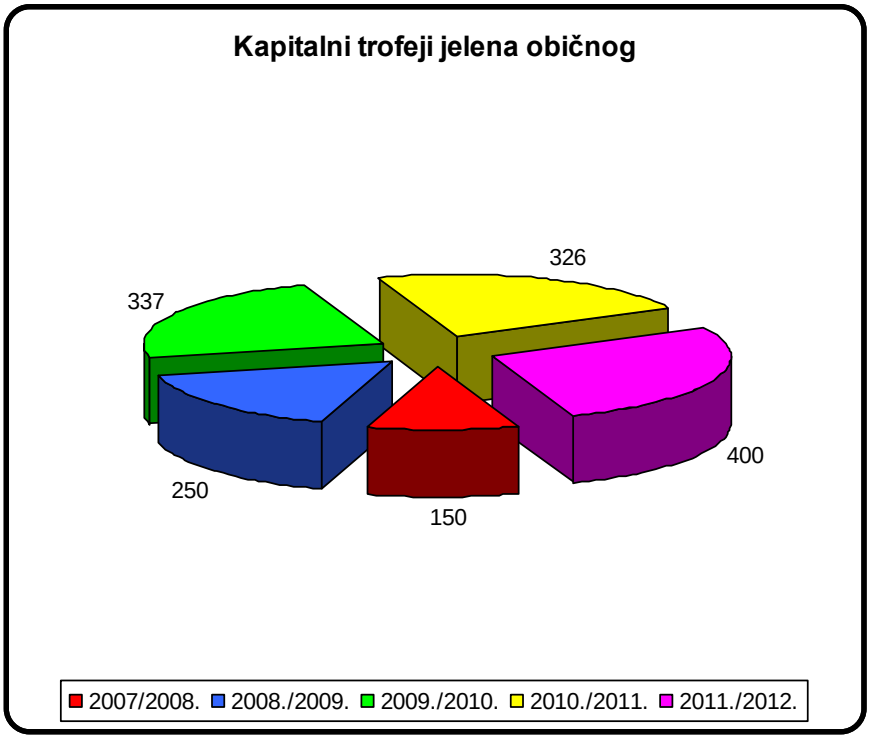

Grafikon 1. Udio kapitalnih i trofejnih grla jelena običnog stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Najviše je stečenih trofeja nakon izvršenog ocjenjivanja u brončanoj medalji, zatim srebrnoj i najmanje u zlatnoj medalji.

Obrađeni podaci iz tablice 3. ukazuju da je najviše trofeja stečeno u županiji Osječko-baranjskoj i to 1.034 trofejnih i 528 kapitalnih trofeja, što u postocima iznosi visokih 51,06% u korist kapitalnih trofeja. Sličan je omjer u drugoj po redu Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, zatim Virovitičko-podravskoj, dok je u Primorsko-goranskoj županiji taj odnos dosta nepovoljniji i iznosi 18,57% kapitalni, naspram 81,43% trofejni. To naravno ovisi o staništu koje je manje kvalitetno u odnosu na staništa sjeverno od rijeke Save, a pored toga u kraškim lovištima su prisutna sva tri krupna predatora koji svakako imaju bitan utjecaj na brojnost populacije jelena običnog.

Isto tako i kvaliteta stečenih trofeja po trofejnoj vrijednosti i dodijeljenim CIC točkama za svaki od ocijenjenih trofeja ide u prilog toj tvrdnji, osim što se za prve tri lovne godine po kvaliteti trofeja izdvaja lovoovlaštenik „Hrvatske šume“ d.o.o. u lovištima u kojima gospodari jelenom običnim.

Grafikon 2. Kapitalni trofeji jelena običnog stečeni
od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

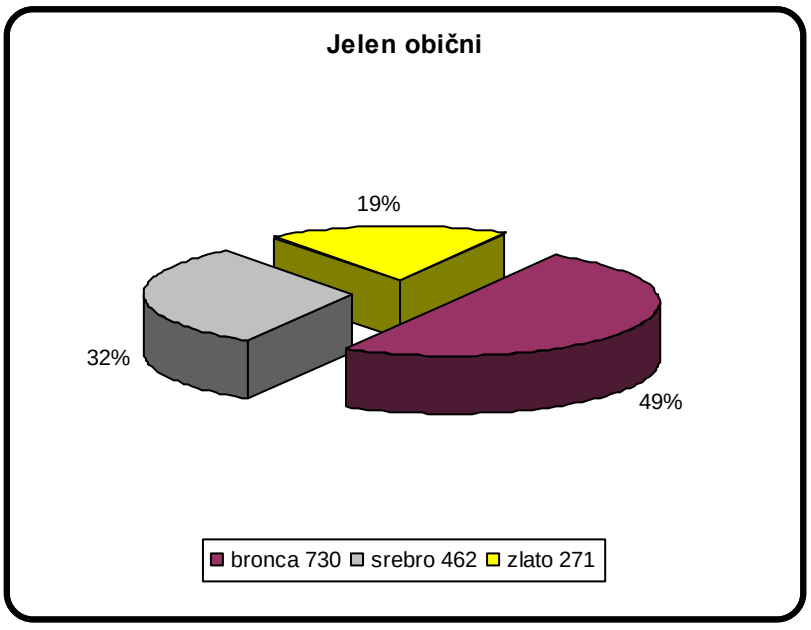
Grafikon 3, prikazuje ukupan odnos dodijeljenih medalja od lovne 2007./2008. godine do lovne 2011./2012. godine u brojčanom odnosu trofeja jelena običnog.

U posebnom odjeljku Tablice 2, zasebno su izdvojeni kapitalni trofeji stečeni u lovištima kojima gospodare „Hrvatske šume“ d.o.o. za prve tri lovne godine. Slijedećih godina Hrvatski lovački savez koji obrađuje, sistematizira i objavljuje podatke odustao je od objave podataka za trofeje stečene u lovištima „Hrvatskih šuma“ d.o.o.

Tablica 3 na kraju poglavlja obuhvaća prikupljene podatke po županijama, lovoovlaštenicima, stečenim kapitalnim i trofejnim grlima po lovnim godinama od 2007./2008. do 2011./2012. godine za jelena običnog.

Tablica 2. Struktura trofejne vrijednosti trofeja jelena običnog

LOVNA GODINA	BRONCA	SREBRO	ZLATO	UKUPNO
2007./2008.	88	36	26	150
2008./2009.	107	85	58	250
2009./2010.	177	99	61	337
2010./2011.	152	116	58	326
2011./2012.	206	126	68	400
UKUPNO	730	462	271	1463

Grafikon 3. Struktura stečenih kapitalnih trofeja jelena običnog od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

Tablica 3. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih trofejnih grla jelena običnog (*Cervus elaphus* L.) od 2007. do 2012. godine

R.B.	ŽUPANIJA	JELEN OBIČNI (*Cervus elaphus* L.)											
		STEČENI KAPITALNI TROFEJI PO LOVNIM GODINAMA						UKUPAN BROJ ODSTRIJELJENE TROFEJNE DIVLJAČI PO LOVNIM GODINAMA					
		2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.
1.	Zagrebačka	2	4	7	5	9	27	7	14	23	18	14	76
2.	Krapinsko-zagorska					1	1	1	3	3	2	3	12
3.	Sisačko-moslavačka	5	7	9	18	18	57	14	40	49	59	47	209
4.	Karlovačka		3	6		3	12	6	12	27	15	22	82
5.	Varaždinska		6	4	1	8	19	2	10	16	4	16	48
6.	Koprivničko-križevačka	6	11	12	21	21	71	17	28	39	42	45	171
7.	Bjelovarsko-bilogorska	35	40	53	66	69	263	96	90	112	126	116	540
8.	Primorsko-goranska	22	10	34	17	26	109	82	87	153	134	131	587
9.	Ličko-senjska	5	4	5	4	8	26	11	14	18	11	19	73
10.	Virovitičko-podravska	25	42	44	38	56	205	51	87	90	87	104	419
11.	Požeško-slavonska	2	10	6	10	11	39	11	29	29	28	31	128
12.	Brodsko-posavska	4	3	3	3	7	29	13	9	14	33	30	99
13.	Zadarska					1	1	4	1	1		2	8
14.	Osječko-baranjska	39	93	124	131	141	528	77	136	262	289	270	1034
15.	Šibensko-kninska							1					1
16.	Vukovarsko-srijemska	2	7	18	2	13	42	11	14	71	36	67	199
17.	Splitsko-dalmatinska												
18.	Istarska	2	4	6	7	2	21	9	14	16	14	19	72
19.	Dubrovačko-neretvanska												
20.	Međimurska	1	6	6	3	6	22	6	25	27	27	32	117
21.	Grad Zagreb												
UKUPNO		**150**	**250**	**337**	**326**	**400**	**1463**	**566**	**787**	**950**	**925**	**968**	**4196**

4.2. Jelen lopatar (*Dama dama* L.)

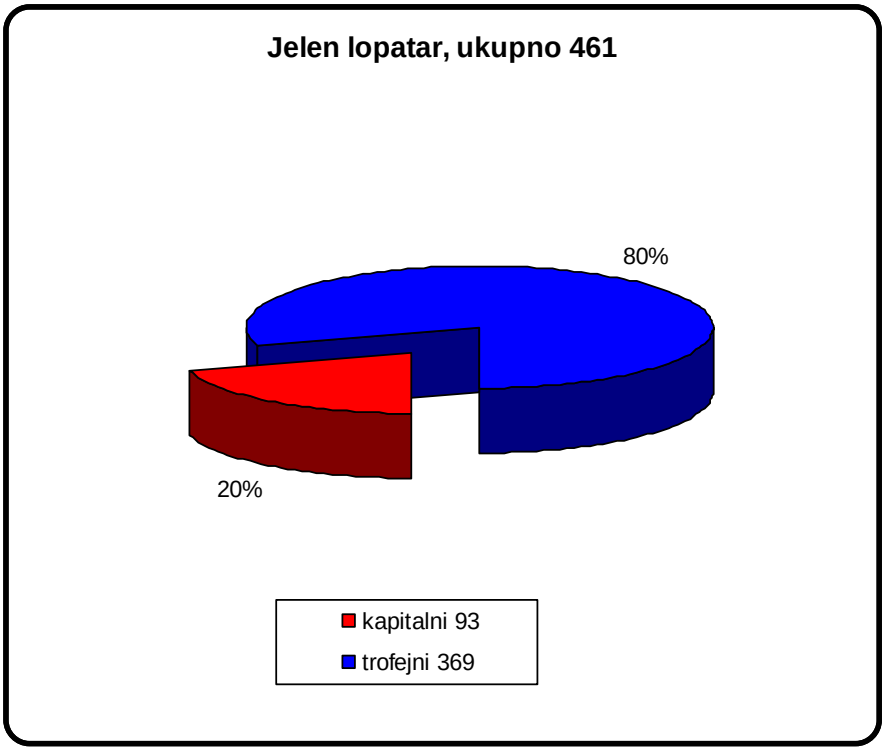
Slika 2. Jelen lopatar (*Dama dama* L.)
http://www.grand-safari.com

Prema prikupljenim i obrađenim podacima za jelena lopatara od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine u Republici Hrvatskoj ukupno je odstrijeljeno 461 grlo jelena lopatara od čega 93 grla sa kapitalnim trofejem, što iznosi 20,17% kapitalnih u odnosu na ostalih 79,83% trofejnih grla, a trofej jelena lopatara stečen je u lovištima ukupno 15 županija.

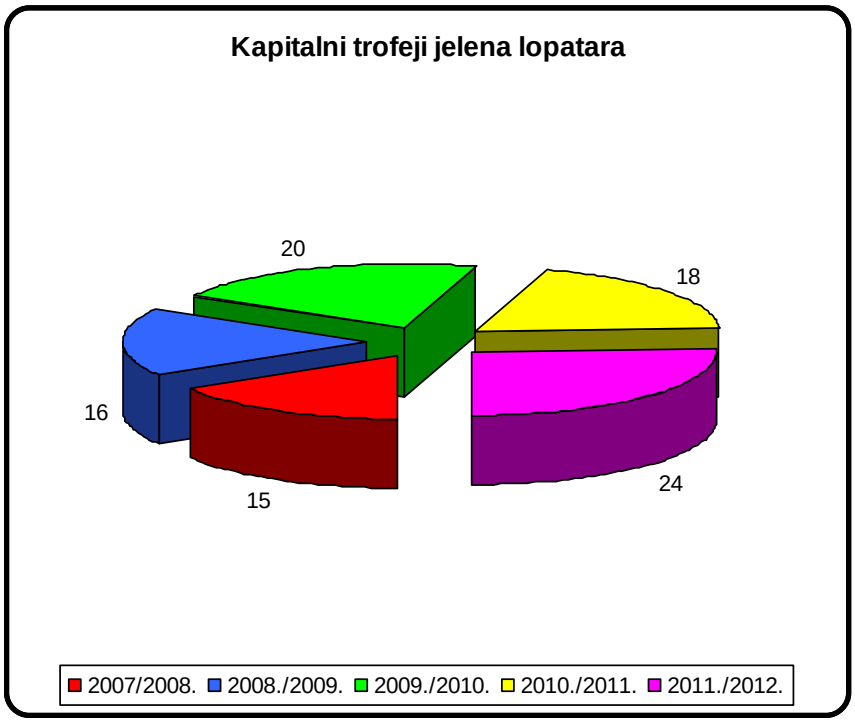
Podaci iz Tablice 5 pokazuju da je najviše trofeja stečeno u Požeško-slavonskoj županiji, zatim Osječko-baranjskoj i Primorsko-goranskoj županiji.

Što se tiče jelena lopatara na području Požeško-slavonske i Osječko-baranjske županije visoku brojnost ove divljači treba zahvaliti uzgajalištu jelena lopatara na području Kutjeva, odnosno ograđenom prostoru tadašnjeg PPK Kutjevo, sada „Kutjevo“d.d. i napučivanju susjednih lovišta jelenom lopatarom i muflonskom divljači, zahvaljujući uništenoj ogradi ovog uzgajališta.

Kvaliteta, odnosno vrlo visoka uzgojna vrijednost postignuta je trudom nekih lovoovlaštenika na ovom području što je rezultiralo stjecanjem kapitalnih trofeja jelena lopatara tako da udio stečenih (56,41%) i kapitalnih (43,59%), govore ovoj konstataciji u prilog.

Grafikon 4. Udio kapitalnih i trofejnih grla jelena lopatara stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

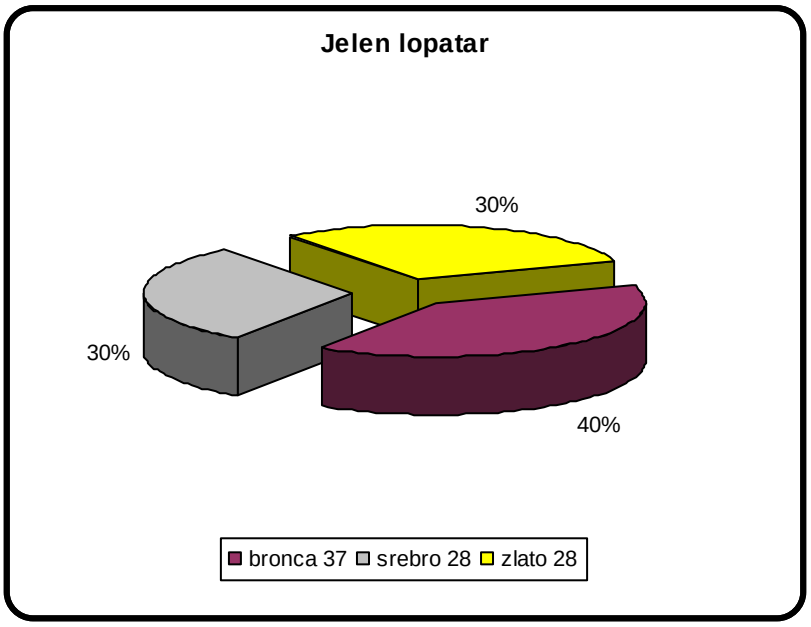
Grafikon 5. Kapitalni trofeji jelena lopatara stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Uspoređujući stečene kapitalne trofeje jelena lopatara od lovne 2007./2008. do lovne 2011./2012. godine iz Tablice 4 prema kvaliteti trofeja, dodijeljenim medaljama u lovnoj 2007./2008. godini taj je broj iznosio od 15 do 24, a najviše je stečenih trofeja nakon izvršenog ocjenjivanja u brončanoj medalji, nešto manje u srebrnoj i zlatnoj medalji.

Tablica 4. Struktura trofejne vrijednosti jelena lopatara

LOVNA GODINA	BRONCA	SREBRO	ZLATO	UKUPNO
2007./2008.	4	5	6	15
2008./2009.	5	5	6	16
2009./2010.	8	4	8	20
2010./2011.	7	7	4	18
2011./2012.	13	7	4	24
UKUPNO	37	28	28	93

Grafikon 6 prikazuje ukupan odnos dodijeljenih medalja od lovne 2007./2008. godine do lovne 2011./2012. godine u brojčanom i postotnom odnosu od ukupnog broja stečenih kapitalnih trofeja jelena običnog.

Grafikon 6. Struktura stečenih kapitalnih trofeja jelena lopatara od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

Tablica 5 obuhvaća prikupljene podatke po županijama, lovoovlaštenicima, stečenim kapitalnim, i trofejima odstrijeljenih grla po lovnim godinama od 2007./2008. do 2011./2012. godine za stečene trofeje jelena lopatara.

Tablica 5. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja, i ukupan broj odstrijeljenih trofejnih grla jelena lopatara (*Dama dama* L.) od 2007. do 2012. godine

R.B.	ŽUPANIJA	JELEN LOPATAR (*Dama dama* L.)											
		STEČENI KAPITALNI TROFEJI PO LOVNIM GODINAMA						UKUPAN BROJ ODSTRIJELJENE TROFEJNEEJNE DIVLJAČI PO LOVNIM GODIN					
		2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.
1.	Zagrebačka			5	1	1	7		3	11	3	3	20
2.	Krapinsko-zagorska	1					1	1	1	2			4
3.	Karlovačka					5	5				3	8	11
4.	Koprivničko-križevačka							1		3	3	6	13
5.	Bjelovarsko-bilogorska	4	1	2	2	2	11	19	3	7	12	8	43
6.	Primorsko-goranska				1		1	2	18	12	22	13	67
7.	Ličko-senjska		1		1		2		4	3	8	3	18
8.	Virovitičko-podravska					1	1	4	3	5	6	6	22
9.	Požeško-slavonska	4	9	8	7	6	34	13	16	14	19	19	78
10.	Osječko-baranjska	5	5	2	5	3	16	12	14	10	16	13	59
11.	Šibensko-kninska					1	1			5	1	1	7
12.	Vukovarsko-srijemska	1		3	1	4	8			9	7	8	24
13.	Splitsko-dalmatinska							6	5	5	6	7	29
14.	Istarska				1		1		7	3		20	30
15.	Dubrovačko-neretvanska							1	2	2	2		7
UKUPNO		**15**	**16**	**20**	**19**	**23**	**93**	**57**	**90**	**91**	**108**	**115**	**461**

4.3. Jelen aksis (*Axis axis* H. Smith)

Slika 3. Jelen aksis (*Axis axis* H. Smith)
http://www.vivo.sk

Tijekom razdoblja od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine u Republici Hrvatskoj ukupno su odstrijeljena 2 jelena aksisa i to lovištu na području Primorsko-goranske županije od čega je jedan kapitalni trofej roga jelena aksisa u brončanoj medalji (260,00 CIC točaka).

Tako da je odnos 1 trofejni, naspram 1 kapitalni stečeni trofej rogova jelena aksisa od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.

Tablica 6 obuhvaća prikupljene podatke po županijama, lovoovlaštenicima, stečenim kapitalnim i nekapitalnim trofejima po lovnim godinama od 2007./2008. do 2011./2012. godine za stečene trofeje jelena aksisa.

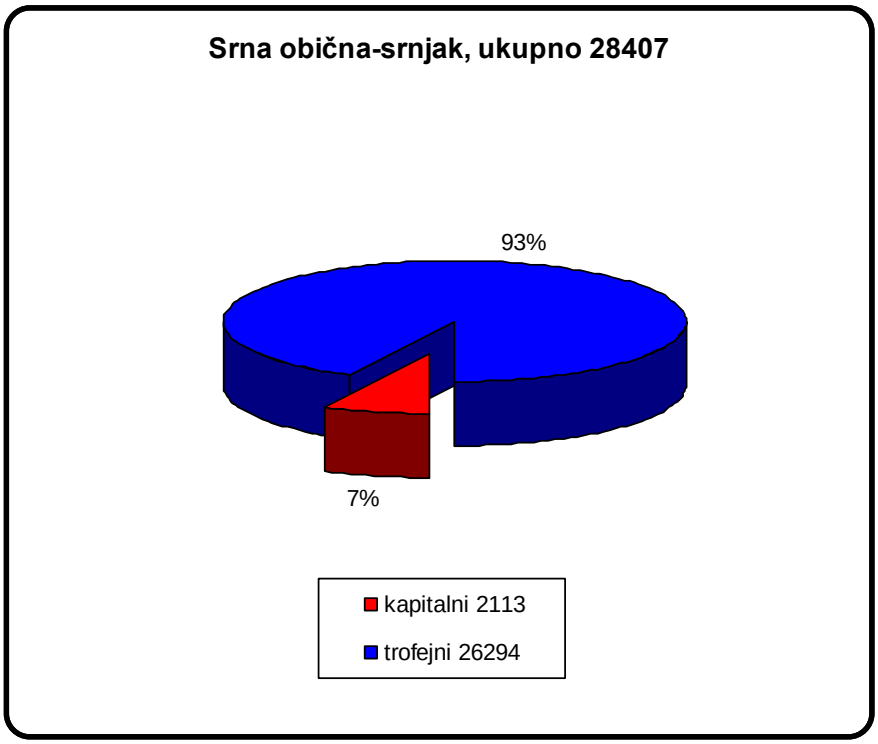
Tablica 6. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja, i ukupan broj odstrijeljenih trofejnih grla trofeja jelena aksisa od 2007. do 2012. godine

R.B.	ŽUPANIJA	JELEN AXIS (*Axis axis* H. Smith)											
		STEČENI KAPITALNI TROFEJI PO LOVNIM GODINAMA						UKUPAN BROJ ODSTRIJELJENE TROFEJ DIVLJAČI PO LOVNIM GODINAMA					
		2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.
1.	Primorsko-goranska				1		1				2		2
UKUPNO					**1**		**1**				**2**		**2**

4. 4. Srna obična (Capreolus capreolus L.)

Slika 4. Srnjak-srna obična (*Capreolus capreolus* L.)
http://www.behav.org/ecol/wildlife/w

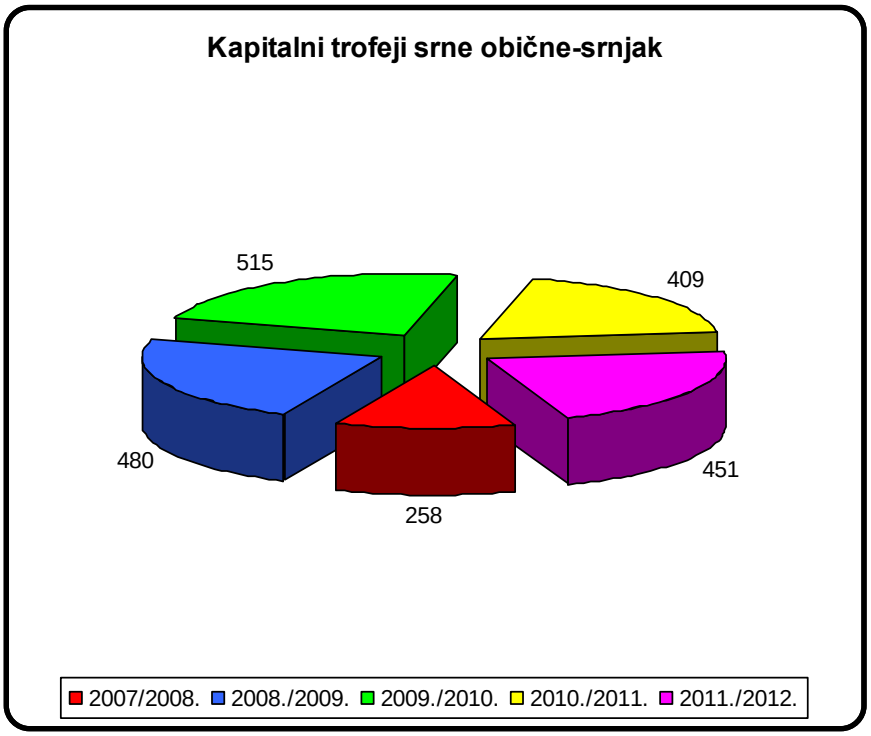

Grafikon 7. Udio kapitalnih i trofejnih grla srnjaka
stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Tijekom pet lovnih godina, od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine stečeno je ukupno 28 407 trofeja srnjaka od čega 2 113 kapitalnih trofeja što iznosi svega 7,43%, a što je prikazano u Grafikonu 7.

Obrađeni podaci ukazuju da je najviše kapitalnih srnjaka stečeno u Osiječko-baranjskoj županiji, Karlovačkoj i Sisačko-moslavačkoj županiji. Prema podacima iz Grafikona 8, vidljivo je da je najveći broj kapitalnih trofeja stečen 2009./2010. godine, ukupno 515, zatim 2009./2009. lovne godine 480, i 2011./2012. lovne godine kada je stečeno 451 kapitalnih trofeja srnjaka.

Kada se obrađuju stečeni kapitalni trofeji srnjaka od lovne 2007./2008. do lovne 2011./2012. godine u lovnoj 2007./2008. godini taj je broj iznosio 258 dok se narednih godina taj broj kretao od 409 do 515. Najviše je stečenih trofeja nakon izvršenog ocjenjivanja u brončanoj medalji, slijedi srebrna, i najmanje u zlatnoj medalji.

Grafikon 8. Kapitalni trofeji srnjaka stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

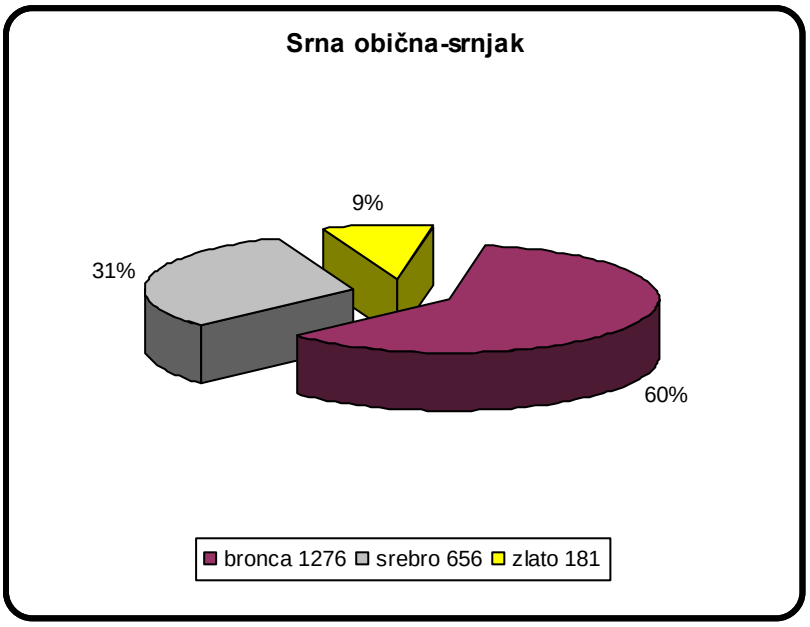
Prema broju stečenih trofeja srnjaka kroz pet lovnih godina na prvom je mjestu Osječko-baranjska županija, zatim Bjelovarsko-bilogorska i Istarska županija, dok u Dubrovačko-neretvanskoj županiji nije stečen niti jedan trofej srne obične-rogovlja srnjaka.

Analizirajući dobivene podatke za lovoovlaštenika „Hrvatske šume“d.o.o. vidljivo je da je od ukupnog broja stečenih trofeja srnjaka (442) samo 19 kapitalnih trofeja što iznosi 4,92 % i gotovo je za dvostruko manje od prosjeka ostalih lovoovlaštenika.

Tablica 7. Struktura trofejne vrijednosti i broj grla kapitalnih srnjaka

LOVNA GODINA	BRONCA	SREBRO	ZLATO	UKUPNO
2007./2008.	155	75	28	258
2008./2009.	291	159	30	480
2009./2010.	301	163	51	515
2010./2011.	263	123	23	409
2011./2012.	266	136	49	451
UKUPNO	1276	656	181	2113

Grafikon 9 prikazuje ukupan odnos dodijeljenih medalja prema trofejnoj vrijednosti od lovne 2007./2008. godine do lovne 2011./2012. godine u brojčanom i postotnom odnosu stečenih kapitalnih trofeja srnjaka.

Grafikon 9. Struktura stečenih kapitalnih trofeja srnjaka od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

Tablica 8 obuhvaća podatke po županijama, lovoovlaštenicima, stečenim kapitalnim trofejima i broju odstrijeljenih trofejnih grla po lovnim godinama od 2007./2008. do 2011./2012. godine za srneću divljač.

Tablica 8. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja, i ukupan broj odstrijeljenih trofejnih grla srne obične (*Capreolus capreolus* L.) od 2007. do 2012. godine

R.B.	ŽUPANIJA	SRNA OBIČNA (*Capreolus capreolus* L.)											
		STEČENI KAPITALNI TROFEJI PO LOVNIM GODINAMA						UKUPAN BROJ ODSTRIJELJENE TROFEJNE DIVLJAČI PO LOVNIM GODINAMA					
		2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.
1.	Zagrebačka	24	41	38	34	29	166	328	464	553	498	483	2326
2.	Krapinsko-zagorska	12	22	15	17	19	85	249	375	354	368	351	1697
3.	Sisačko-moslavačka	20	42	60	37	39	198	237	455	537	381	383	1993
4.	Karlovačka	31	59	54	36	35	215	304	354	507	308	440	1913
5.	Varaždinska	4	16	11	6	17	56	153	189	239	222	233	1036
6.	Koprivničko-križevačka	11	21	25	20	17	94	257	358	349	378	363	1705
7.	Bjelovarsko-bilogorska	15	42	29	29	42	156	378	551	575	664	499	2667
8.	Primorsko-goranska	23	17	13	6	12	71	457	389	448	393	413	2100
9.	Ličko-senjska	6	30	35	28	38	137	54	179	193	217	247	890
10.	Virovitičko-podravska	11	20	27	26	20	104	228	366	342	361	369	1666
11.	Požeško-slavonska	24	34	47	23	41	169	168	274	262	257	269	1230
12.	Brodsko-posavska	13	25	37	35	18	128	211	230	241	277	284	1243
13.	Zadarska		7	6	3	23	39	8	26	42	47	68	191
14.	Osječko-baranjska	37	63	67	49	53	259	465	571	590	567	538	2731
15.	Šibensko-kninska	2				2	4	4	2	4	2	5	17
16.	Vukovarsko-srijemska	14	16	21	24	23	98	161	165	215	249	239	1029
17.	Splitsko-dalmatinska			2	1	3	6		1	3	3	5	12
18.	Istarska	6	6	6	8	13	39	547	496	455	449	508	2455
19.	Dubrovačko-neretvanska												
20.	Međimurska	3	14	17	19	15	68	43	281	303	311	320	1258
21.	Grad Zagreb	2	5	5	6	3	21	15	58	67	55	53	248
UKUPNO		**258**	**480**	**515**	**409**	**551**	**2113**	**4267**	**5784**	**6279**	**6007**	**6070**	**28407**

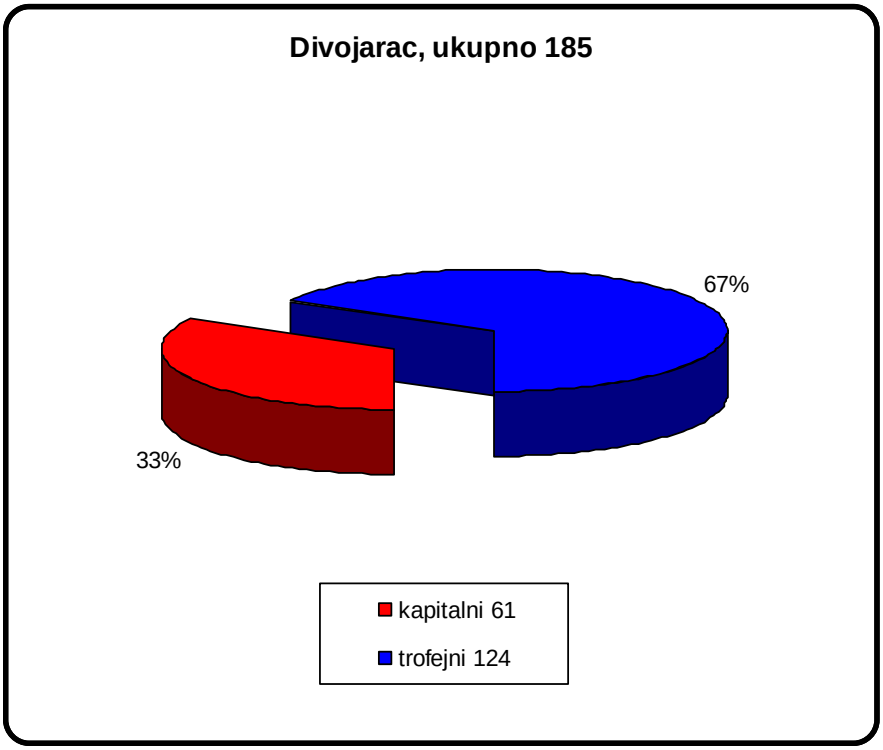
4.5. Divojarac i divokoza (*Rupicapra rupicapra*L.)

Divojarac

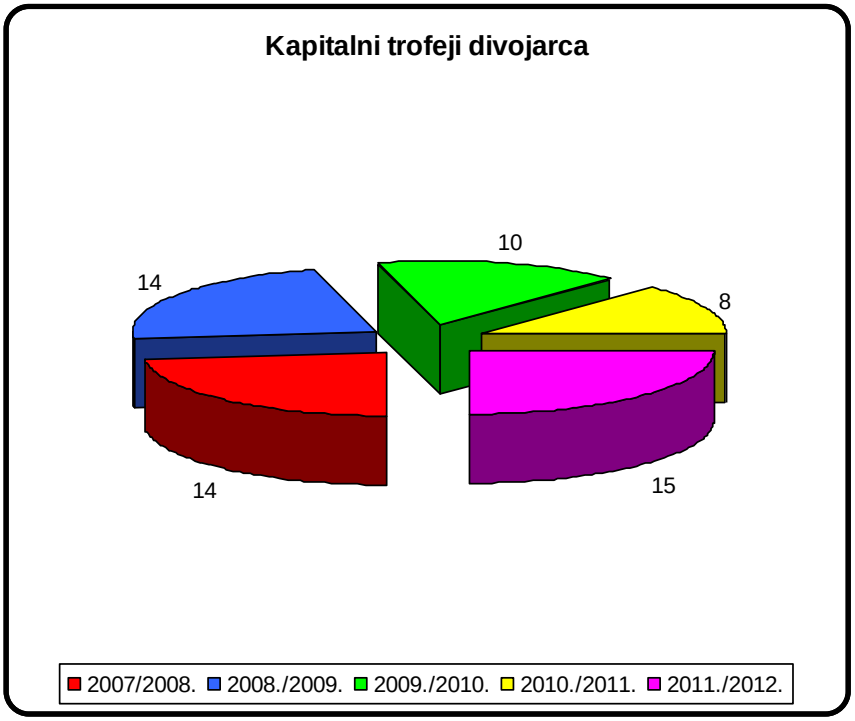

Slika 5. Divojarac (*Rupicapra rupicapra* L.)
http://fondosanimales.com.es

Ukupan broj stečenih trofeja divojarca u pet lovnih godina iznosi ukupno 185 kuka, od čega je 61 sa kapitalnim trofejem što iznosi 33% od ukupnog broja.

Grafikon 10. Udio kapitalnih i trofejnih grla divojarca
stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Grafikon 11. Kapitalni trofeji divojarca stečeni
od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Prema podacima iz Grafikona 11, najviše je kapitalnih trofeja divojarca stečeno lovne 2011./2012. godine, za jedno grlo manje lovne 2007./2008. i 2008./2009. a najmanje lovne 2010./2011. godine.

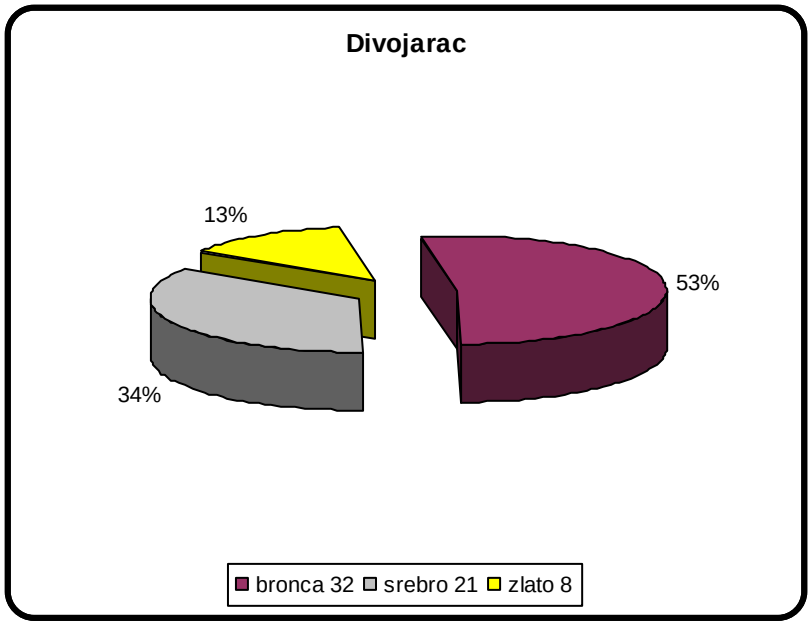
Tablica 9 donosi podatke o strukturi dodijeljenih medalja tako da je najviše stečenih trofeja u brončanoj, zatim srebrnoj i zlatnoj medalji. Tijekom lovne 2007./2008. godine i lovne 2009./2010. godine nije stečen niti jedan kapitalni trofej preko 109,99 CIC točaka, odnosno u zlatnoj medalji.

Trofeji divojarca stečeni su u 5 županija na području Primorja i Dalmacije, od čega najviše u Ličko-senjskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji zahvaljujući prije svega dobrom gospodarenju nekoliko lovoovlaštenika s tih područja.

U lovištima „Hrvatskih šuma“ d.o.o. stečeno je 36 trofeja divojarca od čega 15 kapitalnih trofeja.

Tablica 9. Struktura trofejne vrijednosti trofeja divojarca

LOVNA GODINA	BRONCA	SREBRO	ZLATO	UKUPNO
2007./2008.	9	5	0	14
2008./2009.	5	6	3	14
2009./2010.	7	3	0	10
2010./2011.	3	2	3	8
2011./2012.	8	5	2	15
UKUPNO	32	21	8	61

Grafikon 12. Struktura stečenih kapitalnih trofeja divojarca od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

Struktura stečenih i ocijenjenih trofeja divojarca prema dodijeljenim medaljama pokazuje da je nešto više od polovice u brončanoj, 34% u srebrnoj i 13% u zlatnoj medalji.

Tablica 10 obuhvaća prikupljene podatke po županijama i lovoovlaštenicima, stečenim kapitalnim trofejima i broju odstrijeljenih grla divojarca po lovnim godinama od 2007./2008. do 2011./2012. godine.

Tablica 10. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja, i ukupan broj odstrijeljenih trofejnih grla divojarca od 2007. do 2012. godine

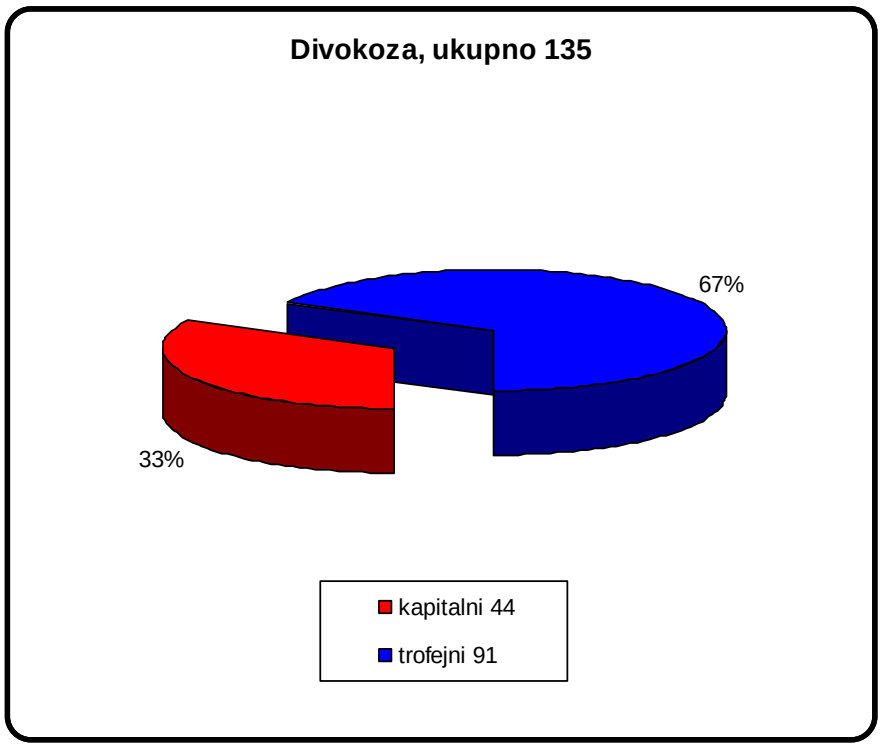
R.B.	ŽUPANIJA	DIVOJARAC (*Rupicapra rupicapra* L.)											
		STEČENI KAPITALNI TROFEJI PO LOVNIM GODINAMA						UKUPAN BROJ ODSTRIJELJENE TROFEJN DIVLJAČI PO LOVNIM GODINAMA					
		2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. 2012.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. 2012.
1.	Primorsko-goranska		1		3	3	7	5	5	1	5	3	19
2.	Ličko-senjska	7	9	4	2	10	32	13	13	15	6	37	84
3.	Zadarska											1	1
4.	Šibensko-kninska									1			1
5.	Splitsko-dalmatinska	7	4	6	3	2	22	6	18	17	15	24	80
UKUPNO		**14**	**14**	**10**	**8**	**15**	**61**	**24**	**36**	**34**	**26**	**65**	**185**

Divokoza

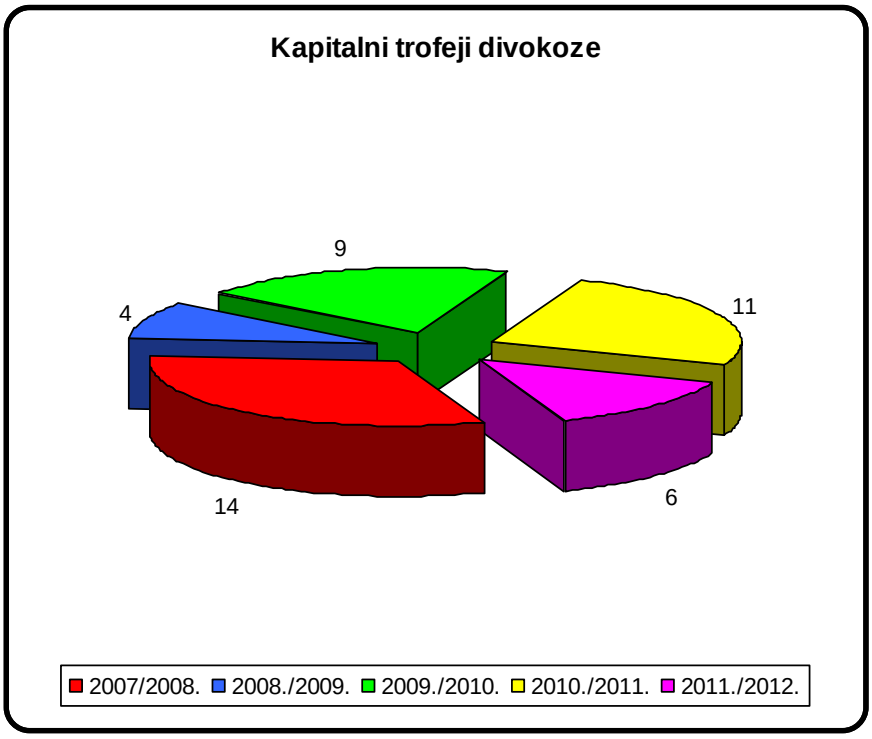

Slika 6. Divokoza (*Rupicapra rupicapra* L.)
http://www.paklenica.hr/

Kod divokoze ukupan broj stečenih trofeja u pet lovnih godina od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine iznosi 135 kuka, od čega je 41 kapitalni trofej što iznosi 30,37%.

Grafikon 13. Udio kapitalnih i trofejnih grla divokoze stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Grafikon 14. Kapitalni trofeji divokoze stečeni
od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

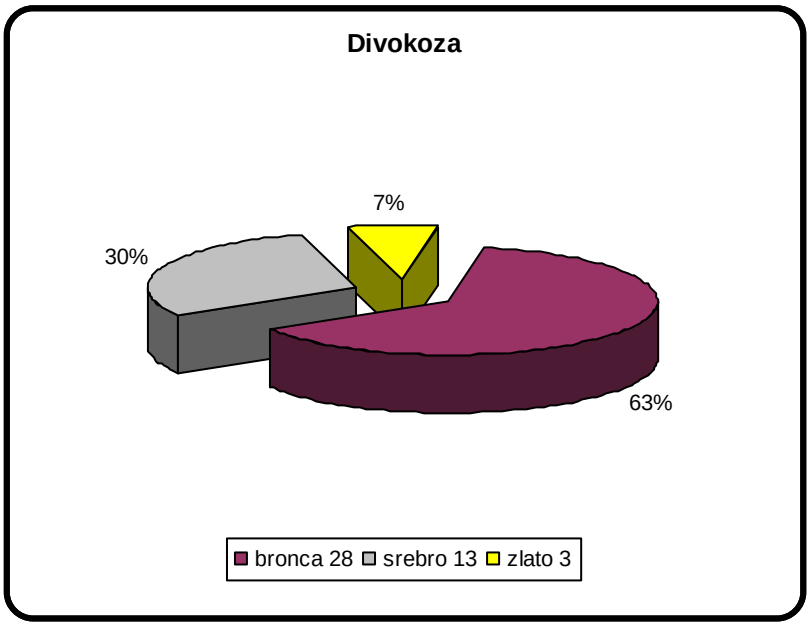
Lovne 2007./2008. godine stečeno je 14 kapitalnih trofeja divokoze, a 11 lovne 2010./2011. godine dok se taj broj ostale tri istraživane godine kretao od 4 do 6 kapitalnih trofeja divokoze.

Isto kao kod stečenih kapitalnih trofeja divojarca svi kapitalni trofeji i odstrijeljena grla divokoze stečeni su u lovištima 5 županija s time da je daleko najveći broj stečen u Ličko-senjskoj županiji. U lovištima kojima gospodare „Hrvatske šume“ d.o.o. stečeno je 7 kapitalnih trofeja.

U Tablici 11 vidljiva je struktura dodijeljenih medalja, a najviše stečenih trofeja je u brončanoj, zatim srebrnoj i zlatnoj medalji. U odnosu na divojarca uočava se manji broj kapitalnih trofeja, posebice u zlatnoj medalji, odnosno preko 104,99 točaka, a u odnosu na ukupan broj kapitalnih od ukupno 44, u zlatnoj medalji su samo 3 kapitalna trofeja divokoze ili 6,97 %. Tako lovne 2007./2008. i 2009./2010. nije stečen niti jedan kapitalni trofej u zlatnoj medalji.

Tablica 11. Struktura trofejne vrijednosti trofeja divokoze

LOVNA GODINA	BRONCA	SREBRO	ZLATO	UKUPNO
2007./2008.	7	7	0	14
2008./2009.	3	0	1	4
2009./2010.	9	0	0	9
2010./2011.	6	4	1	11
2011./2012.	3	2	1	6
UKUPNO	28	13	3	41

Grafikon 15. Struktura stečenih kapitalnih trofeja divokoze od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

Struktura stečenih i ocijenjenih trofeja divokoze prema dodijeljenim medaljama pokazuje da je 63% u brončanoj, 30% u srebrnoj i 7% u zlatnoj medalji.

Tablica 12 obuhvaća podatke po županijama, lovoovlaštenicima, stečenim kapitalnim trofejima i broju odstrijeljene trofejne divljači po lovnim godinama od 2007./2008. do 2011./2012. godine.

Tablica 12. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih grla divokoze od 2007. do 2012. godine

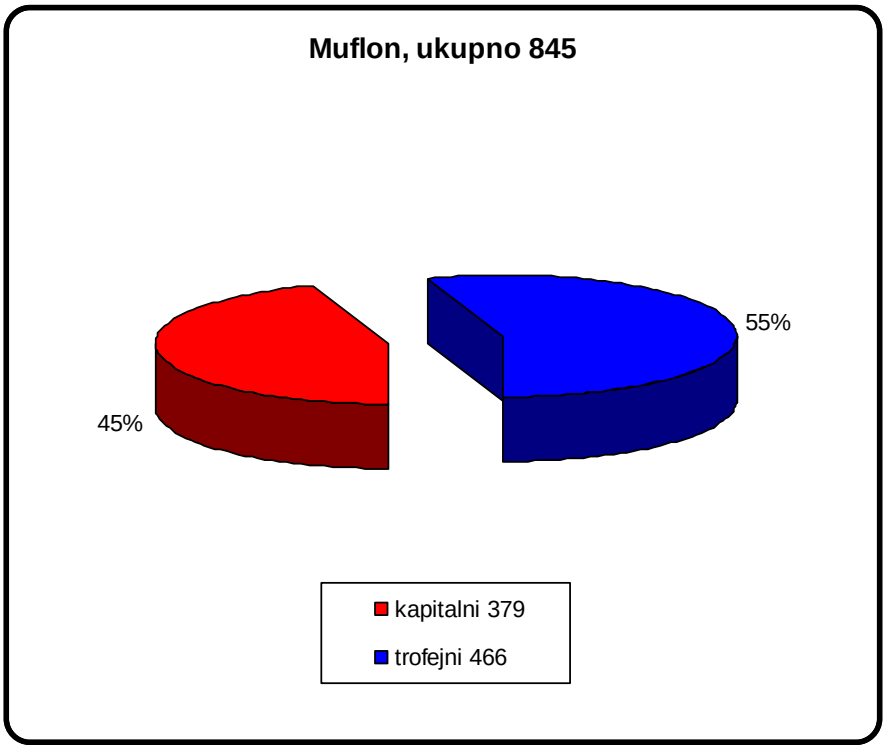
R.B.	ŽUPANIJA	DIVOKOZA (*Rupicapra rupicapra* L.)											
		STEČENI KAPITALNI TROFEJI PO LOVNIM GODINAMA						UKUPAN BROJ ODSTRIJELJENE TROFEJNE DIVLJAČI PO LOVNIM GODINAMA					
		2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. 2012.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. 2012.
1.	Primorsko-goranska	2	1		1	1	5	6	4	9	7	1	27
2.	Ličko-senjska	7	3	1	6	3	20	12	9	9	20	3	53
3.	Zadarska					2	2					2	2
4.	Šibensko-kninska									3			3
5.	Splitsko-dalmatinska	5		8	4		17	8	9	16	17		50
UKUPNO		**14**	**4**	**9**	**11**	**6**	**44**	**26**	**22**	**37**	**44**	**6**	**135**

4.6. Muflon (*Ovis areis musimon* Pall.)

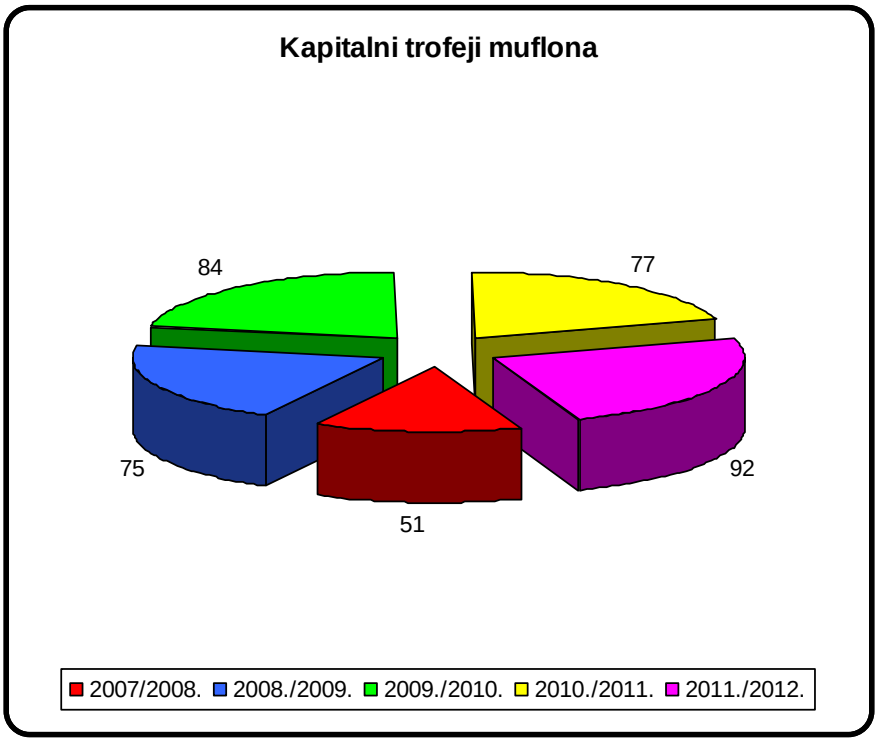

Slika 7. Muflon (*Ovis areis musimon* Pall.)
http://alpe-adriatours.com

Ukupan broj stečenih trofeja muflona u pet lovnih godina, točnije od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine iznosi 845, od čega je 379 rogova muflona sa kapitalnim trofejem što je vrlo visokih 44,74 % od ukupnog broja.

Grafikon 16. Udio kapitalnih i trofejnih grla muflona stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Grafikon 17. Kapitalni trofeji muflona stečeni
od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

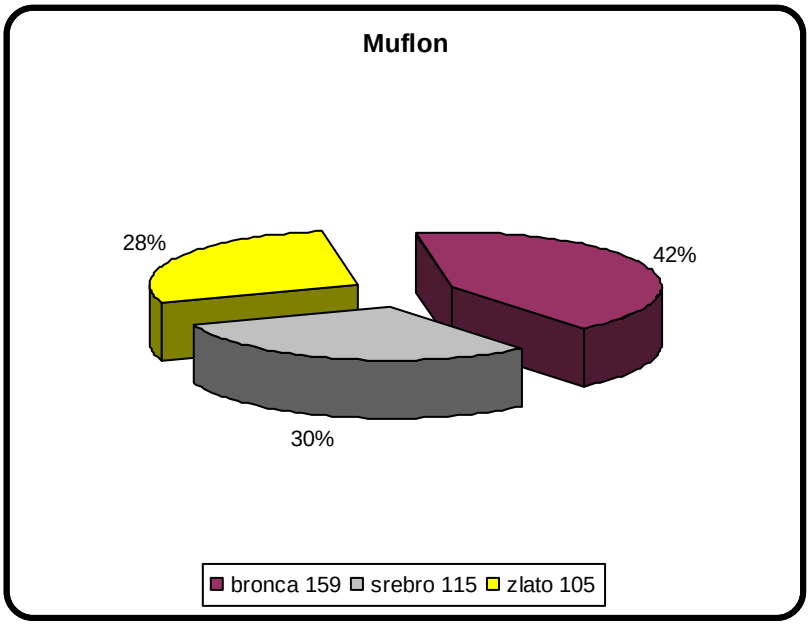
U 14 županija stečeni su kapitalni trofeji muflona s time da je najveći broj stečen u Ličko-senjskoj županiji gdje je od ukupnog broja stečenih trofeja gotovo polovica kapitalnih, što govori o kvalitetnom gospodarenju ovom vrstom divljači prije svega u lovištu „Sv. Juraj“. Po broju trofeja slijedi Bjelovarsko-bilogorska županija, odnosno lovište „Garjevica“, zatim lovišta u priobalnom području Primorsko-goranske županije i lovišta u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

Što se tiče lovišta kojima gospodare „Hrvatske šume“ d.o.o. od ukupnog broja stečenih trofeja (27), 66,66 % je kapitalnih trofeja.

U Tablici 13 vidljivi su podaci o strukturi dodijeljenih medalja pa je tako najviše stečenih trofeja u brončanoj (159), zatim srebrnoj (115), i zlatnoj medalji (105).

Tablica 13. Struktura trofejne vrijednosti, dodijeljenih CIC točaka stečenih trofeja muflona

LOVNA GODINA	BRONCA	SREBRO	ZLATO	UKUPNO
2007./2008.	19	15	17	51
2008./2009.	39	23	21	83
2009./2010.	34	30	22	86
2010./2011.	31	27	12	70
2011./2012.	36	20	33	89
UKUPNO	159	115	105	379

Grafikon 18. Struktura stečenih kapitalnih trofeja muflona od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

Struktura stečenih i ocijenjenih trofeja muflona od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine prema dodijeljenim medaljama pokazuje da je 42 % kapitalnih trofeja u bronci, 30% kapitalnih trofeja u srebrnoj medalji, i 28% u zlatnoj medalji.

Tablica 14 prikazuje prikupljene podatke po županijama, lovoovlaštenicima, stečenim kapitalnim trofejima i ukupnom broj odstrijeljenih grla vepra po lovnim godinama od 2007./2008. do 2011./2012. godine za rogove muflona.

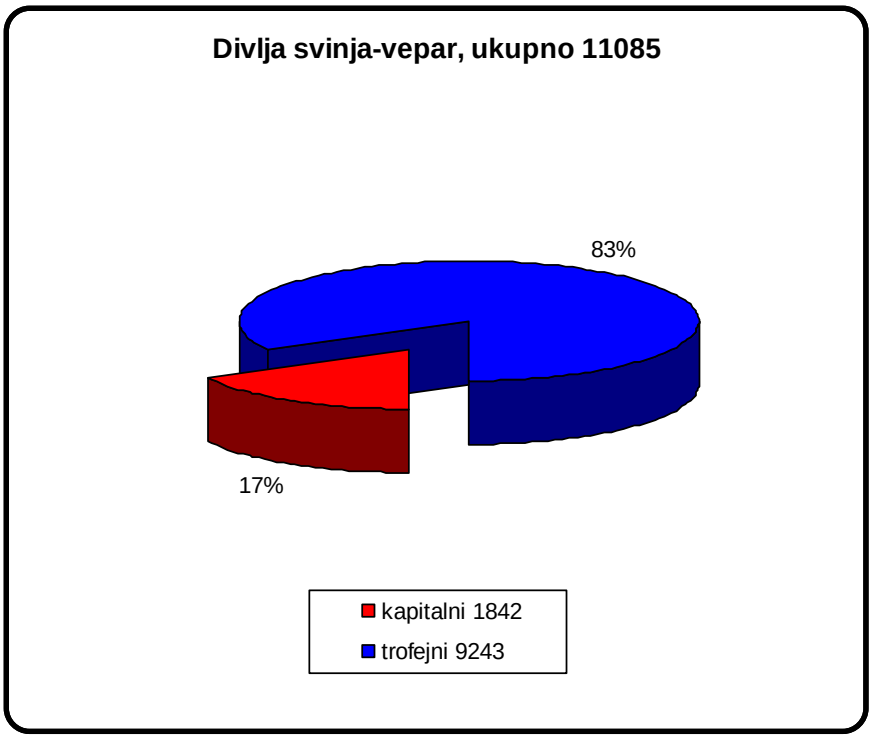
Tablica 14.Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih grla muflona od 2007. do 2012. godine

R.B.	ŽUPANIJA	MUFLON (*Ovis musimon* Pallas)											
		STEČENI KAPITALNI TROFEJI PO LOVNIM GODINAMA						UKUPAN BROJ ODSTRIJELJENE TROFEJNE DIVLJAČI PO LOVNIM GODINA					
		2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.
1.	Zagrebačka			1	2	1	4		4	4	2	1	11
2.	Bjelovarsko-bilogorska	21	16	18	16	15	86	29	23	21	24	21	118
3.	Primorsko-goranska		18	10	13	15	56	6	28	19	16	19	88
4.	Ličko-senjska	12	20	18	23	20	93	22	39	38	45	56	200
5.	Požeško-slavonska	1	3	2	2	2	10	2	6	6	6	5	25
6.	Brodsko-posavska	5	2	3	1	4	15	7	6	6	8	13	40
7.	Zadarska		3	2		8	13		5	3		11	19
8.	Osječko-baranjska	1	1	5	3	2	12	1	9	7	9	5	31
9.	Šibensko-kninska	6			3	2	11	37	36	7	10	4	94
10.	Vukovarsko-srijemska			5	7	6	18		5	3		11	19
11.	Splitsko-dalmatinska	2	4	4	1	7	18	13	12	18	10	19	72
12.	Istarska											2	2
13.	Dubrovačko-neretvanska	3	8	16	6	10	43	20	34	35	22	15	126
UKUPNO		**51**	**75**	**84**	**77**	**92**	**379**	**137**	**207**	**167**	**152**	**182**	**845**

4.7. Divlja svinja (*Sus scrofa* L.)

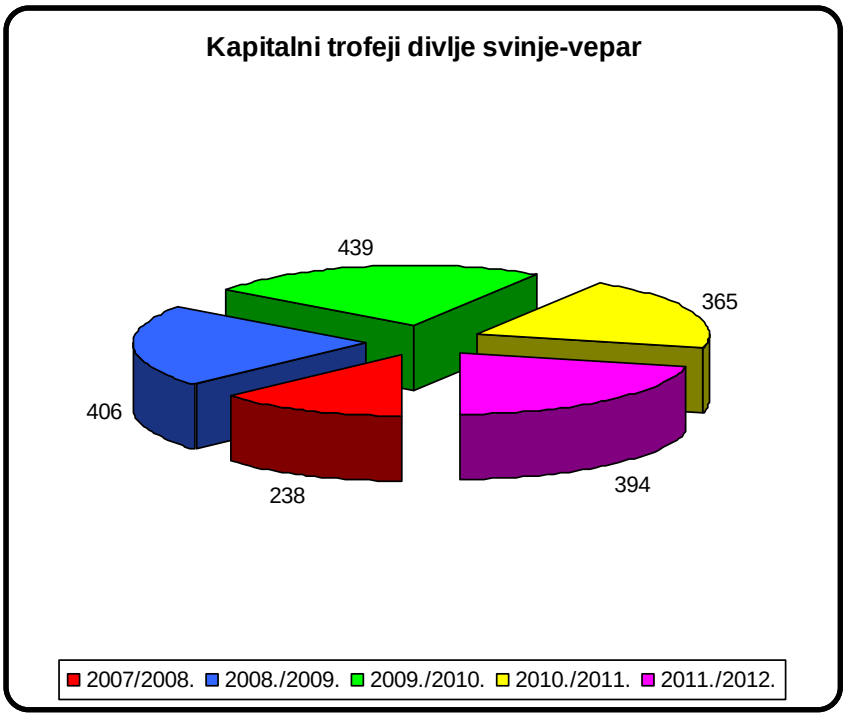

Slika 8. Divlja svinja – vepar (*Sus scrofa* L.)
http://www.cazaespuna.com

Grafikon 19. Udio kapitalnih i trofejnih grla vepra stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine ukupno je stečeno 11 085 trofeja vepra, od čega 1 842 kapitalnih trofeja što iznosi 16,61%.

Grafikon 20. Kapitalni trofeji divlje svinje stečeni
od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Kada analiziramo dobivene podatke iz Grafikona 20, najviše je kapitalnih trofeja (439) stečeno lovne 2009./2010. godine, dok se ostalih lovnih godina broj kapitalnih trofeja kreće od broja 238 do 406. Zapažena je relativna ujednačenost u broju stečenih trofeja vepra sa izuzetkom lovne 2007./2008. godine kada je taj broj bio najmanji, a za pretpostaviti je da se to dogodilo zbog izostale dostave ETD obrazaca velikog broja lovoovlaštenika.

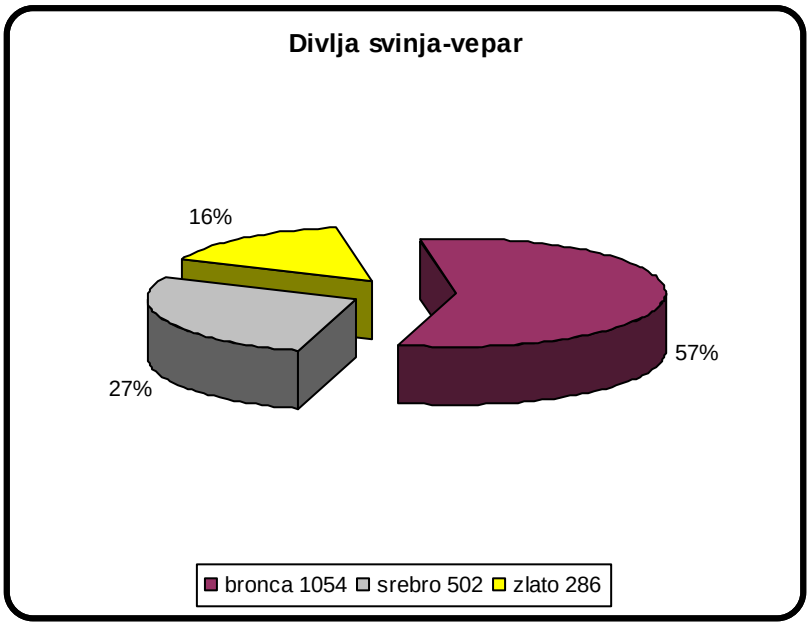
Trofeji vepra stečeni su u svim županijama, a prema podacima iz Tablice 16 najveći broj trofeja stečen je u Sisačko-moslavačkoj, Osječko-baranjskoj i Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. Najveći broj kapitalnih trofeja stečen je u Sisačko-moslavačkoj, Ličko-senjskoj (kapitalni 24,26%) te u Osječko-baranjskoj županiji.

U lovištima kojima gospodare „Hrvatske šume“d.o.o. stečeno je ukupno 706 od čega 102 kapitalnih trofeja.

Tablica 15. Struktura trofejne vrijednosti veprova
od 2007./2008. do 2011./2012. godine

LOVNA GODINA	BRONCA	SREBRO	ZLATO	UKUPNO
2007./2008.	143	51	44	238
2008./2009.	220	119	67	406
2009./2010.	234	133	72	439
2010./2011.	211	102	52	365
2011./2012.	246	97	51	394
UKUPNO	1054	502	286	1842

Struktura stečenih i ocijenjenih trofeja divlje svinje, kljova vepra, od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine prema dodijeljenim medaljama pokazuje da je 57 % kapitalnih trofeja u bronci, 27 % kapitalnih trofeja u srebrnoj medalji i 16 % u zlatnoj medalji.

Grafikon 21. Struktura stečenih kapitalnih trofeja
vepra od 2007./2008. do 2011./2012. godine

Tablica 16 prikazuje podatke o stečenim trofejima vepra po lovnim godinama, županijama i lovoovlaštenicima.

Tablica 16. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih veprova od 2007. do 2012. godine

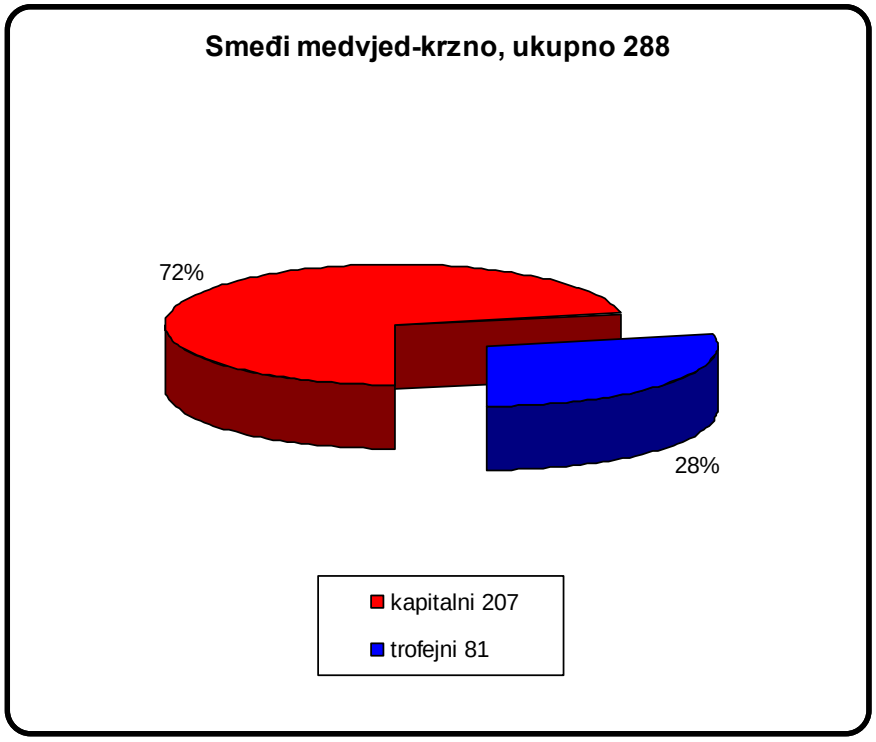
R.B.	ŽUPANIJA	DIVLJA SVINJA (*Sus scrofa* L.)											
		STEČENI KAPITALNI TROFEJI PO LOVNIM GODINAMA						UKUPAN BROJ ODSTRIJELJENE TROFEJNE DIVLJAČI PO LOVNIM GODINA					
		2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.
1.	Zagrebačka	10	26	21	22	17	96	61	131	115	114	131	542
2.	Krapinsko-zagorska		1	3		2	6	18	38	24	25	13	107
3.	Sisačko-moslavačka	25	50	65	50	43	233	228	431	408	362	292	1684
4.	Karlovačka	9	28	41	37	36	149	116	166	176	181	176	777
5.	Varaždinska		6	4	2	8	20	29	39	43	24	38	165
6.	Koprivničko-križevačka	8	7	11	5	13	41	76	69	102	83	110	419
7.	Bjelovarsko-bilogorska	22	27	17	19	29	113	211	189	186	223	179	941
8.	Primorsko-goranska	19	38	33	20	22	129	137	191	141	125	198	761
9.	Ličko-senjska	11	44	57	48	39	199	71	246	186	195	156	820
10.	Virovitičko-podravska	10	21	19	16	15	80	112	124	111	108	114	552
11.	Požeško-slavonska	18	18	18	22	19	95	121	121	103	112	105	545
12.	Brodsko-posavska	22	10	11	14	17	71	82	89	71	86	94	403
13.	Zadarska	1	11	9	5	17	43	19	72	67	69	80	294
14.	Osječko-baranjska	46	45	40	49	44	184	189	169	288	243	256	1101
15.	Šibensko-kninska		5	15	5	8	33	34	45	58	44	37	206
16.	Vukovarsko-srijemska	23	21	24	14	21	84	73	66	108	99	123	444
17.	Splitsko-dalmatinska	4	29	23	15	24	95	16	58	39	41	62	204
18.	Istarska	12	14	15	13	11	65	164	98	85	76	112	480
19.	Dubrovačko-neretvanska	2	5	11	4	4	26	11	16	23	16	11	65
20.	Međimurska			1	2	1	4	16	22	21	11	13	69
21.	Grad Zagreb			1	1	2	4	9	7	6	3	4	21
UKUPNO		**242**	**406**	**439**	**363**	**392**	**1842**	**1793**	**2387**	**2361**	**2240**	**2304**	**11085**

4.8. Smeđi medvjed (*Ursus arctos* L.)

Krzno

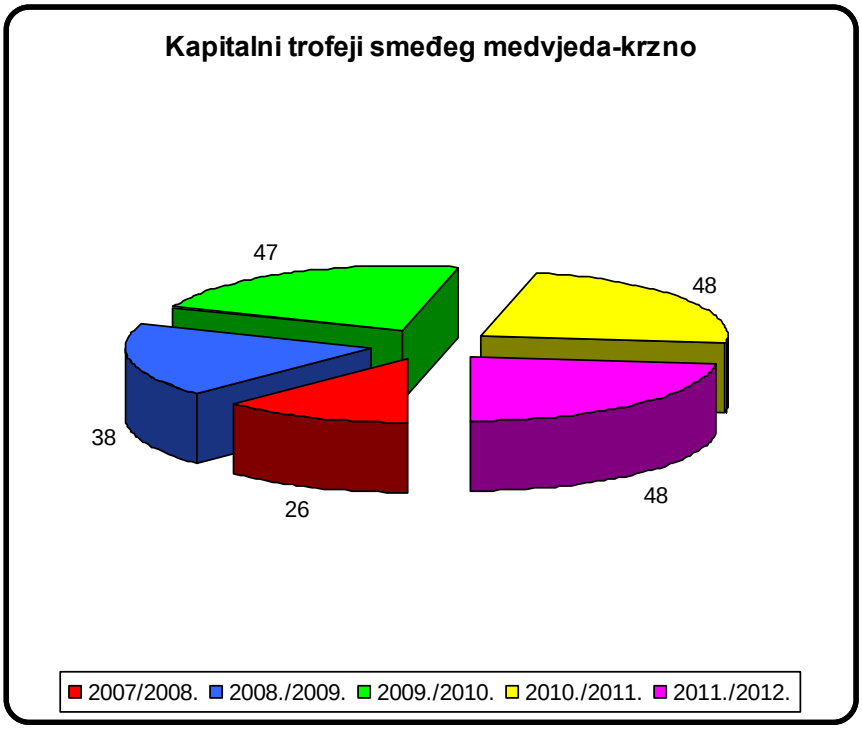

Slika 9. Smeđi medvjed (*Ursus arctos* L.)
http://www.flickriver.com

Grafikon 22. Udio kapitalnih i trofejnih grla smeđeg medvjeda, trofej krzna, stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Vrlo visokih 42 % kapitalnih trofeja krzna smeđeg medvjeda stečeno je od lovne 2007./2008. do 2011./2012.

Grafikon 23. Kapitalni trofeji krzna smeđeg medvjeda stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

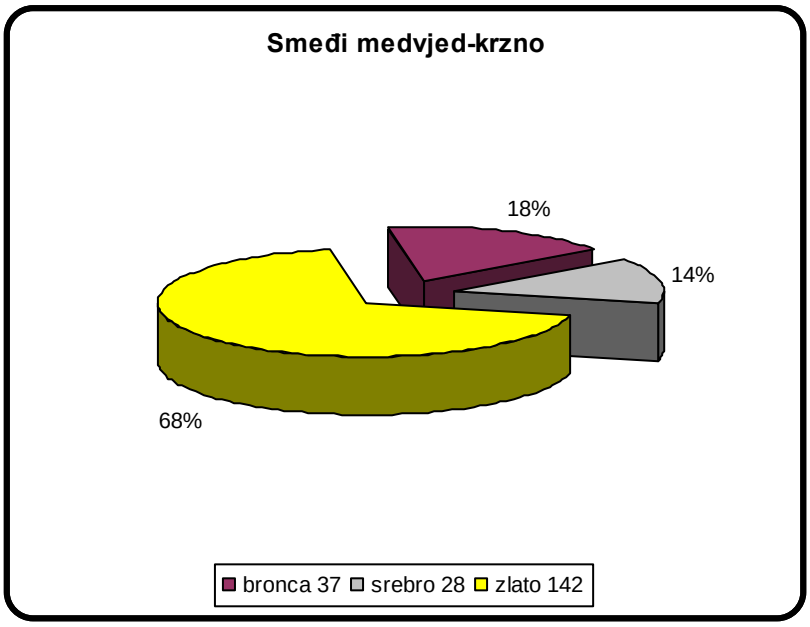
Trofeji smeđeg medvjeda stečeni su u sedam županija, a najviše u Primorsko-goranskoj županiji (161), od čega 123 (76,38 %) kapitalnih, slijedi Ličko-senjska županija s ukupno 99 krzana odnosno 70 (70,70 %) kapitalnih, te Karlovačka županija sa odstrelom 17 grla i 9 kapitalnih.

Svi trofeji smeđeg medvjeda stečeni u lovištima kojima gospodare „Hrvatske šume“ d.o.o. su kapitalni trofeji stečeni uglavnom u lovištima „Bjelolasica“ i „Smrekova draga“ kojima lovoovlaštenik gospodari prema visokim uzgojnim kriterijima.

Tablica 17. Struktura trofejne vrijednosti krzna smeđeg medvjeda od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

LOVNA GODINA	BRONCA	SREBRO	ZLATO	UKUPNO
2007./2008.	3	4	19	26
2008./2009.	9	5	24	38
2009./2010.	5	6	36	47
2010./2011.	12	4	32	48
2011./2012.	8	9	31	48
UKUPNO	37	28	142	207

Vrlo visoki udio (68,59 %) krzna smeđeg medvjeda nalazi se u vrijednosti zlatne medalje. Kada se usporede podaci o odstrijelu i trofejnoj vrijednosti u Tablici 18 s akcijskim planovima gospodarenja smeđim medvjedom u Republici Hrvatskoj vidljive su značajne razlike. Kvote za odstrjel iznosile su od 70 do 140 grla po lovnim godinama, te ukupnim stvarnim izlučenjem gdje je planirani udio odstrjela 70 %, a ostali uzroci gubitaka 30 %. Kvote su realizirane od 52 % do 111 % ovisno o lovnim godinama. Uočava se razlika između stvarnih brojki navedenih u akcijskom planu i podataka iz ETD obrazaca. Za pretpostaviti je da se radi o neizvršavanju obveze dostave podataka, jer je stvarno izlučenje iznosilo 482 grla, a ETD obrasci su dostavljeni za 288 stečenih trofeja.

Grafikon 24. Struktura stečenih kapitalnih trofeja krzna smeđeg medvjeda od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

U Grafikonu 24 je vidljivo da je gotovo 70 % stečenih kapitalnih trofeja krzna smeđeg medvjeda prema trofejnoj vrijednosti u zlatnoj medalji.

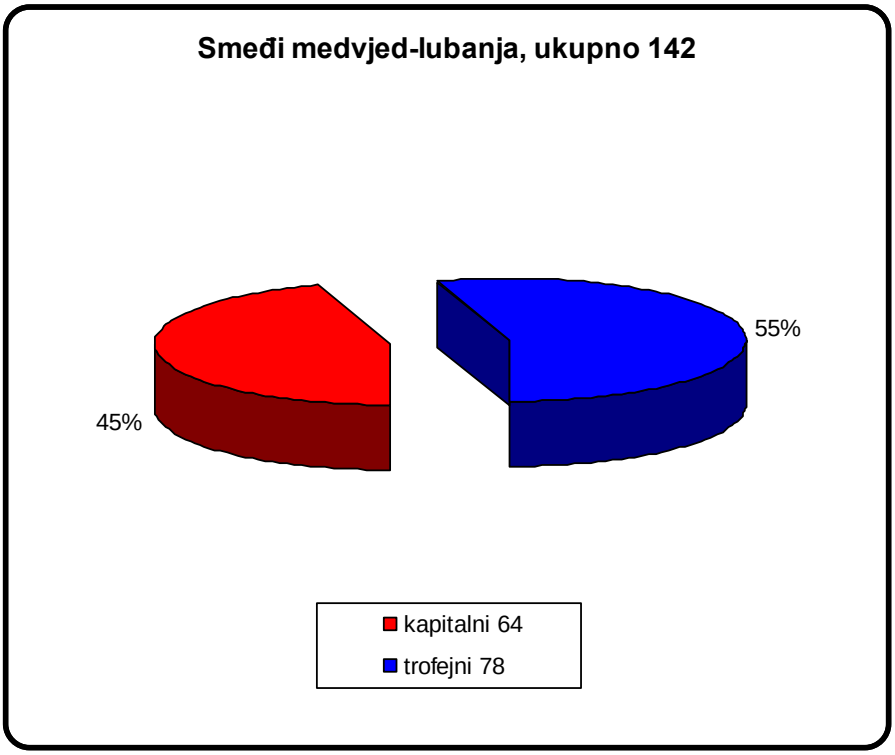
U Tablici 18 vidljivi su podatci po županijama, lovoovlaštenicima i po lovnim godinama od 2007./2008. do 2011./2012. godine.

Tablica 18. Ukupan broj stečenih trofeja krzna i ukupan broj odstrijeljenih grla smeđeg medvjeda od 2007. do 2012. godine

R.B.	ŽUPANIJA	SMEĐI MEDEVJED, KRZNO (*Ursus arctos* L.)											
		STEČENI KAPITALNI TROFEJI PO LOVNIM GODINAMA						UKUPAN BROJ ODSTRIJELJENE TROFEJNE DIVLJAČI PO LOVNIM GODINA					
		2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.
1.	Karlovačka			1	6	2	9			2	12	3	17
2.	Primorsko-goranska	19	24	30	24	26	123	19	33	49	26	34	161
3.	Ličko-senjska	8	14	15	18	15	70	9	19	23	26	22	99
4.	Zadarska	1		1		2	4		1	3	2	3	9
5.	Šibensko-kninska							1					1
6.	Istarska					1	1					1	1
UKUPNO		**28**	**38**	**47**	**48**	**46**	**207**	**29**	**53**	**77**	**66**	**63**	**288**

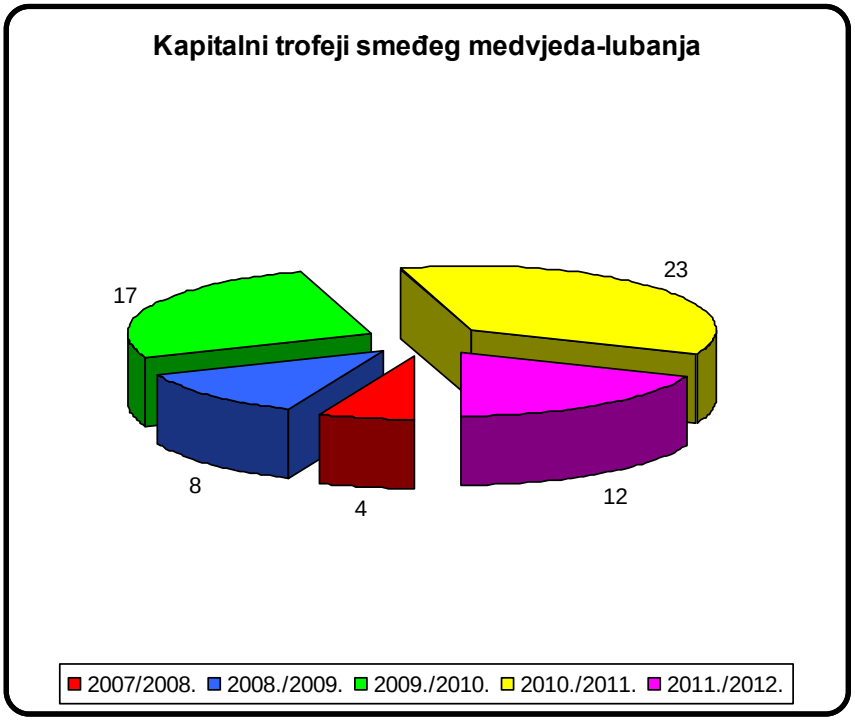
Lubanja (*Ursus arctos* L.)

Ukupan broj stečenih trofeja lubanja smeđeg medvjeda iznosi 142 od čega su 64 (45,07 %) kapitalni trofeji stečeni od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.

Grafikon 25. Udio kapitalnih i trofejnih grla smeđeg medvjeda, trofej lubanje, stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Najviše je kapitalnih trofeja lubanje smeđeg medvjeda stečeno lovne 2010./2011. godine u lovištima „Bjelolasica“ i „Smrekova draga“ Primorsko-goranske županije i nekoliko lovišta Ličko-senjske županije. U te dvije županije stečeno je 93,44 % kapitalnih trofeja. Od ukupnog broja u lovištima poduzeća „Hrvatske šume“ d.o.o. stečeno je 9 kapitalnih trofeja lubanje smeđeg medvjeda.

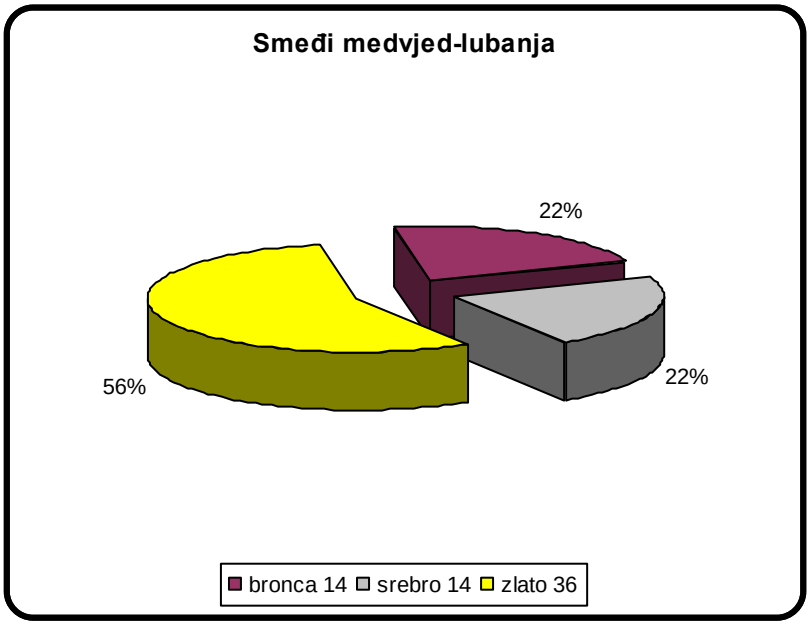

Grafikon 26. Kapitalni trofeji lubanja smeđeg medvjeda stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Uspoređujući prikupljene podatke za 289 kapitalnih trofeja krzna smeđeg medvjeda i 142 lubanje smeđeg medvjeda uočava se značajna razlika i vidljivo je da trofejni razvoj lubanje ne prati trofejni razvoj krzna što često govori o prekomjernom „tovu“ medvjeda animalnom hranom ili nedopuštenom načinu obrade krzna istezanjem. Navedeni podaci ukazuju na činjenicu da se vrlo mali broj lubanja smeđeg medvjeda ocjenjuje, ili da se radi o nesrazmjeru obzirom na spolnu i dobnu strukturu. Naime, stečeni trofeji ukazuju da su lubanje smeđeg medvjeda gotovo isključivo potječu od muških jedinki, što u konačnici može imati ozbiljnog utjecaja na spolnu strukturu populacije smeđeg medvjeda u Republici Hrvatskoj. Podaci u Tablici 19 pokazuju da je 14 kapitalnih trofeja u bronci i srebru, a 36 u zlatu.

Tablica 19. Struktura trofejne vrijednosti lubanja smeđeg medvjeda od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

LOVNA GODINA	BRONCA	SREBRO	ZLATO	UKUPNO
2007./2008.	1	1	2	4
2008./2009.	1	1	6	8
2009./2010.	1	5	11	17
2010./2011.	9	4	10	23
2011./2012.	2	3	7	12
UKUPNO	14	14	36	64

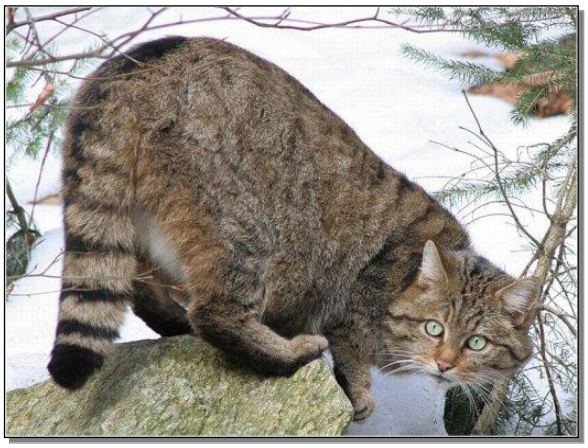
Grafikon 27. Struktura stečenih kapitalnih trofeja lubanje smeđeg medvjeda od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

Tablica 20. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja lubanje i ukupan broj odstrijeljenih grla smeđeg medvjeda od 2007. do 2012. godine

R.B.	ŽUPANIJA	SMEĐI MEDVJED-LUBANJA (*Ursus arctos* L.)											
		STEČENI KAPITALNI TROFEJI PO LOVNIM GODINAMA						UKUPAN BROJ ODSTRIJELJENE TROFEJ DIVLJAČI PO LOVNIM GODINAMA					
		2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.
1.	Sisačko-moslavačka										1		
2.	Karlovačka										5		
3.	Primorsko-goranska	3	2	11	16	8	40	3	7	31	16	18	77
4.	Ličko-senjska	1	3	6	7	5	22	2	7	13	17	13	52
5.	Zadarska		1			1	2		1		2	3	6
6.	Šibensko-kninska							1					1
UKUPNO		**4**	**6**	**17**	**23**	**14**	**64**	**6**	**17**	**44**	**41**	**34**	**142**

4.9. Divlja mačka-krzno i lubanja (*Felis silvestris* Schr.)

Krzno

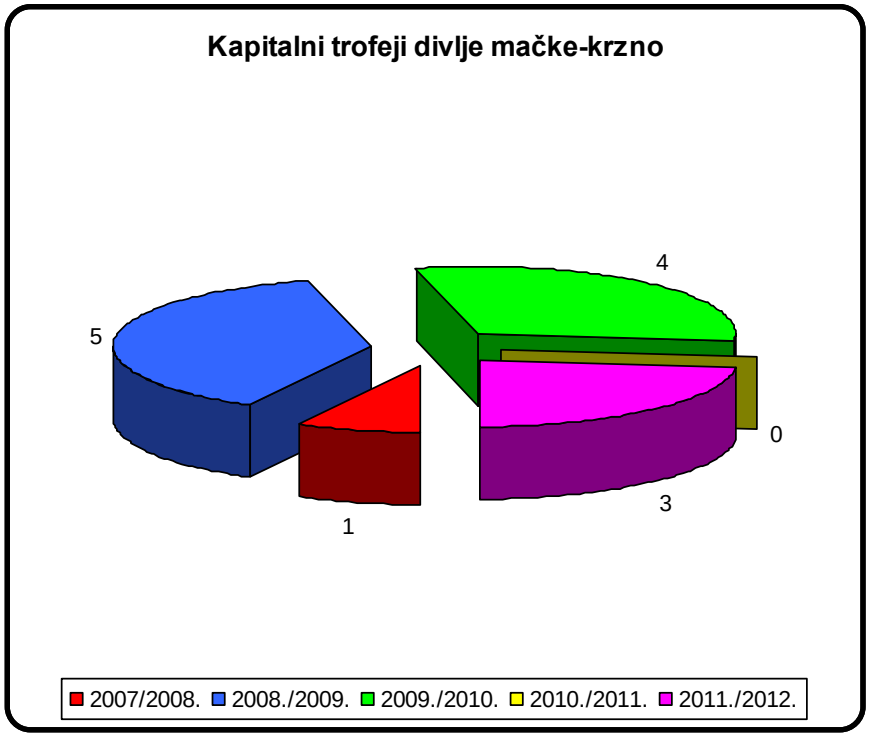

Slika 10. Divlja mačka (*Felis silvestris* Schr.)
http://www.garnek.pl

Od ukupnog broja trofeja krzna divlje mačke (23), stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine 13 je kapitalnih trofeja ili 56,52 %.

Grafikon 28. Udio kapitalnih i trofejnih jedinki divlje mačke,
trofej krzna stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

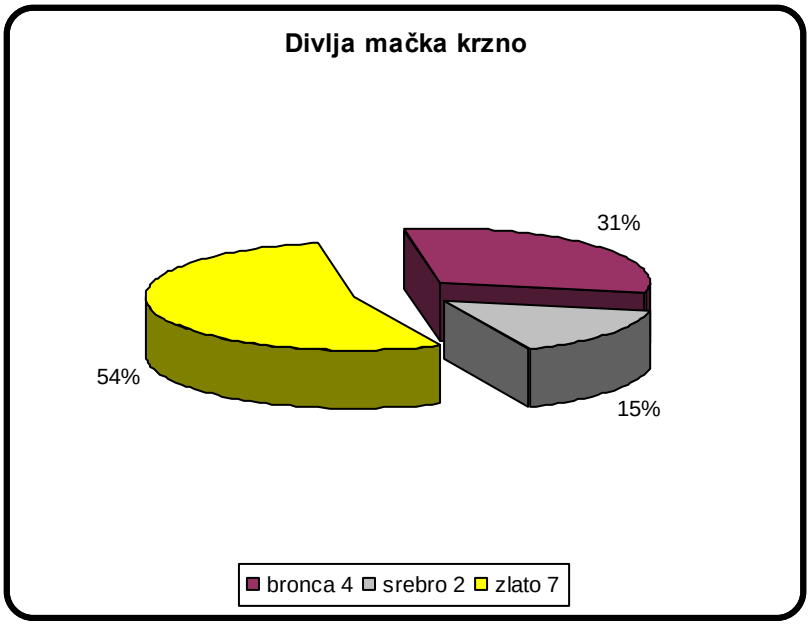
Grafikon 29. Broj kapitalnih trofeja krzna divlje mačke stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Kada promatramo po broju stečenih kapitalnih trofeja krzna divlje mačke najviše ih je stečeno tijekom 2008./2009. godine, a lovne 2010./2011. godine nije stečen niti jedan. Najveći broj je stečen u Sisačko-moslavačkoj i Karlovačkoj županiji, dok je najveći broj kapitalnih trofeja ove vrste divljači stečen u Sisačko-moslavačkoj županiji. U Tablici 21 vidljivo je da je 7 trofeja krzna divlje mačke vrijednosti zlatnog odličja što čini 53,84 % od ukupnog broja.

Tablica 22 prikazuje podatke po županijama, lovoovlaštenicima i po lovnim godinama od 2007./2008. do 2001./2012. godine.

Tablica 21. Struktura trofejne vrijednosti krzna divlje mačke od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

LOVNA GODINA	BRONCA	SREBRO	ZLATO	UKUPNO
2007./2008.	0	0	0	1
2008./2009.	2	0	3	5
2009./2010.	1	1	2	4
2010./2011.	0	0	0	0
2011./2012.	1	1	1	3
UKUPNO	4	2	7	13

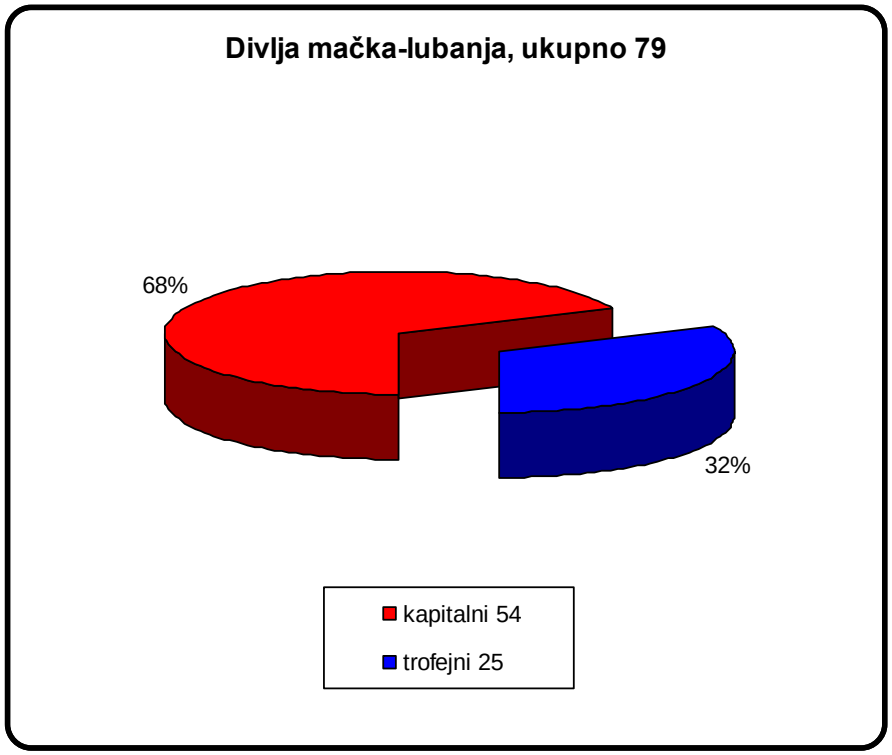

Grafikon 30. Struktura stečenih kapitalnih trofeja krzna divlje mačke od lovne 2007./2008. do 2011./2012.godine

Tablica 22.Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih jedinki divlje mačke, trofej krzna, stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

R.B.	ŽUPANIJA	DIVLJA MAČKA-KRZNO (*Felis silvestris* Schr.)											
		STEČENI KAPITALNI TROFEJI PO LOVNIM GODINAMA						UKUPAN BROJ ODSTRIJELJENE TROFEJNE DIVLJAČI PO LOVNIM GODINA					
		2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.
1.	Krapinsko-zagorska									1			1
2.	Sisačko-moslavačka	1	3	1			5	1	3				4
3.	Karlovačka			1			1		1	2		1	4
4.	Varaždinska							1					1
5.	Koprivničko-križevačka									1			1
6.	Primorsko-goranska			1		1	2	2		2		1	5
7.	Požeško-slavonska		1	1			2		1	1			2
8.	Brodsko-posavska			1			1			1			1
9.	Osječko-baranjska		1				1		2				2
10.	Vukovarsko-srijemska	1					1	1					1
11.	Istarska							1					1
UKUPNO		**2**	**5**	**5**		**1**	**13**	**6**	**7**	**8**		**2**	**23**

Lubanja

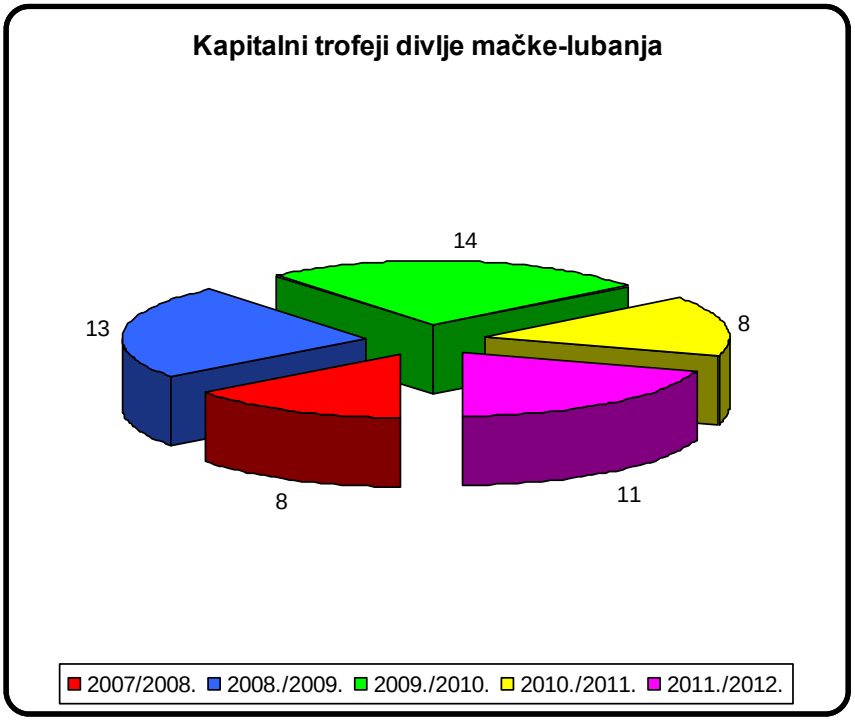

Grafikon 31. Udio kapitalnih i trofejnih jedinki divlje mačke,
trofej lubanje, stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Ukupno je 79 trofeja lubanje divlje mačke stečeno od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine od čega je 54 kapitalna trofeja (68.35 %).

Podaci prikazani u Tablici 24 pokazuju da su trofeji lubanje divlje mačke stečeni u 16 županija, a podaci u Grafikonu 31 prikazuju da je lovne 2007./2008. godine stečen najmanji broj kapitalnih trofeja, a ostalih lovnih godina broj se kretao od 8 do 14.

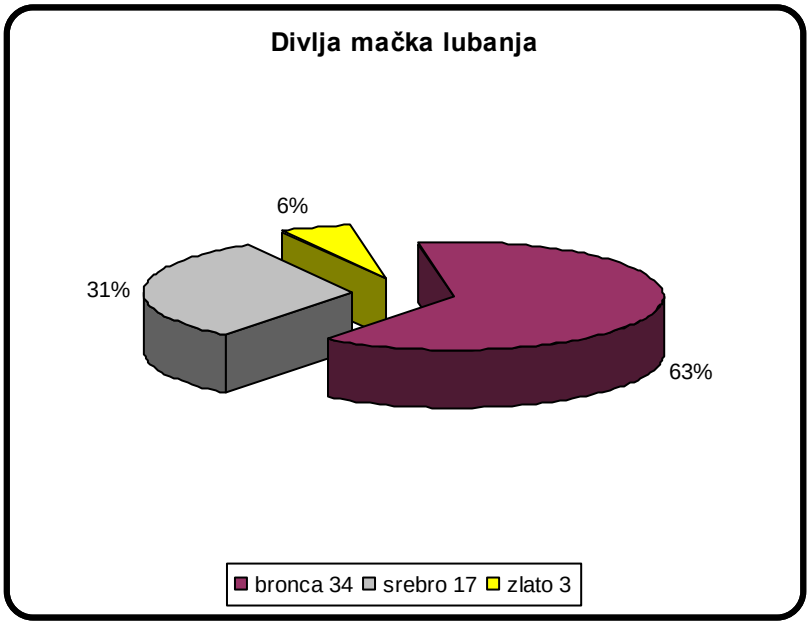
Najviše trofeja lubanje divlje mačke stečeno je u Sisačko-moslavačkoj županiji gdje je stečeno 73,33 % kapitalnih trofeja, a na drugom mjestu je Osječko-baranjska županija. Kada se usporede podaci u Tablici 23 vidljivo je da je najveći broj stečenih kapitalnih trofeja lubanje divlje mačke u brončanoj medalji.

Grafikon 32. Kapitalni trofeji lubanje divlje mačke stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Tablica 23. Struktura trofejne vrijednosti lubanja divlje mačke od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

LOVNA GODINA	BRONCA	SREBRO	ZLATO	UKUPNO
2007./2008.	6	2	0	8
2008./2009.	9	2	2	13
2009./2010.	5	8	1	14
2010./2011.	5	3	0	8
2011./2012.	9	2	0	11
UKUPNO	34	17	3	54

Grafikon 33. Struktura stečenih kapitalnih trofeja lubanje divlje mačke od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

Tablica 24 prikazuje podatke po županijama, lovoovlaštenicima i po lovnim godinama od 2007./2008. do 2011./2012. godine.

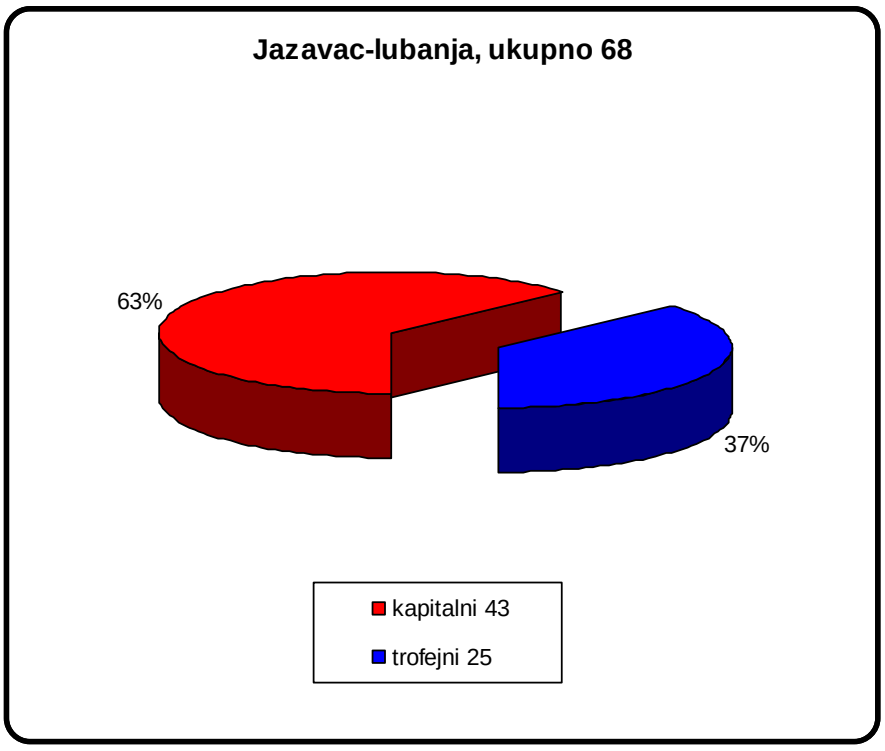
Tablica 24. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih jedinki divlje mačke, trofej lubanje od 2007. do 2012. godine

R.B.	ŽUPANIJA	DIVLJA MAČKA-LUBANJA (*Felis silvestris* Schr.)											
		STEČENI KAPITALNI TROFEJI PO LOVNIM GODINAMA						UKUPAN BROJ ODSTRIJELJENE TROFEJ DIVLJAČI PO LOVNIM GODINAMA					
		2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.
1.	Zagrebačka	2		1		2	5	2	1	1		2	6
2.	Krapinsko-zagorska		1				1		1			1	2
3.	Sisačko-moslavačka	1	3	4	1	2	11	1	5	6	1	2	15
4.	Karlovačka		3	1			4		4	2			6
5.	Varaždinska							1			2		3
6.	Koprivničko-križevačka			1			1			1			1
7.	Bjelovarsko-bilogorska		2	1			3		2	1			3
8.	Primorsko-goranska	2			1	1	4	2			1	3	6
9.	Ličko-senjska			1			1			1			1
10.	Virovitičko-podravska			1	2	2	5			1	3	2	6
11.	Požeško-slavonska		1	1	1		3		1	1	1	1	4
12.	Brodsko-posavska	2	2	1		2	7	3	2	1		2	8
13.	Zadarska									2			2
14.	Osječko-baranjska		1	1	2	2	6		1	4	4	2	11
15.	Vukovarsko-srijemska	1		1			2	1			1	1	3
16.	Istarska				1		1	1			1		2
UKUPNO		**8**	**13**	**14**	**8**	**11**	**54**	**11**	**17**	**21**	**14**	**16**	**79**

Jazavac (*Meles meles* L.)

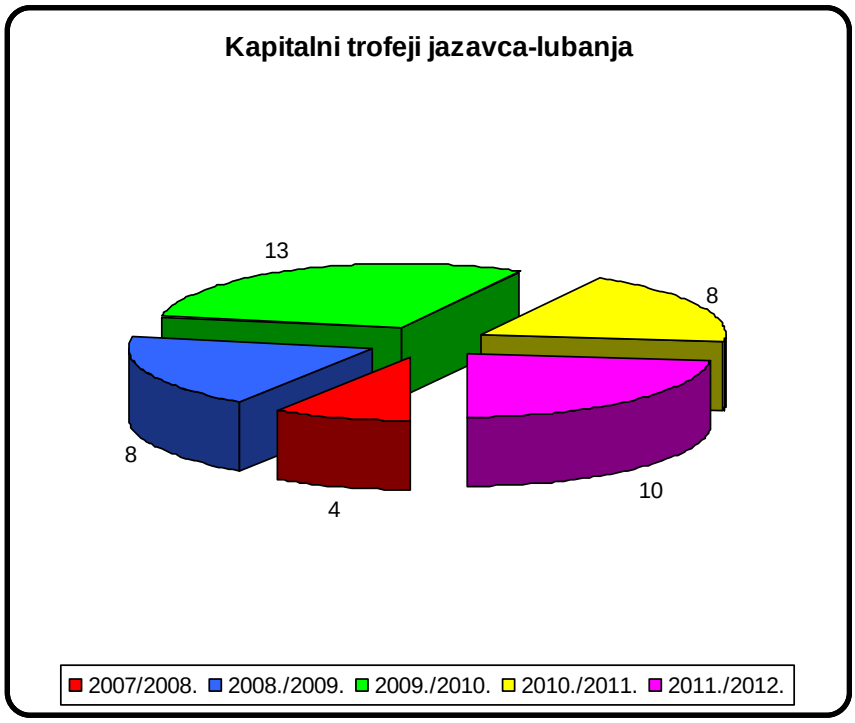

Slika 11. Jazavac (*Meles meles* L.)
http://bioexpedition.com

Grafikon 34. Udio kapitalnih i trofejnih jedinki jazavca stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Grafikon 34 prikazuje da je u vremenskom razdoblju od 2007./2008. do 2011./2012. godine stečeno 68 trofeja jazavca od čega 43 ili 63,23 % kapitalnih trofeja.

Grafikon 35. Kapitalni trofeji jazavca stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. godine

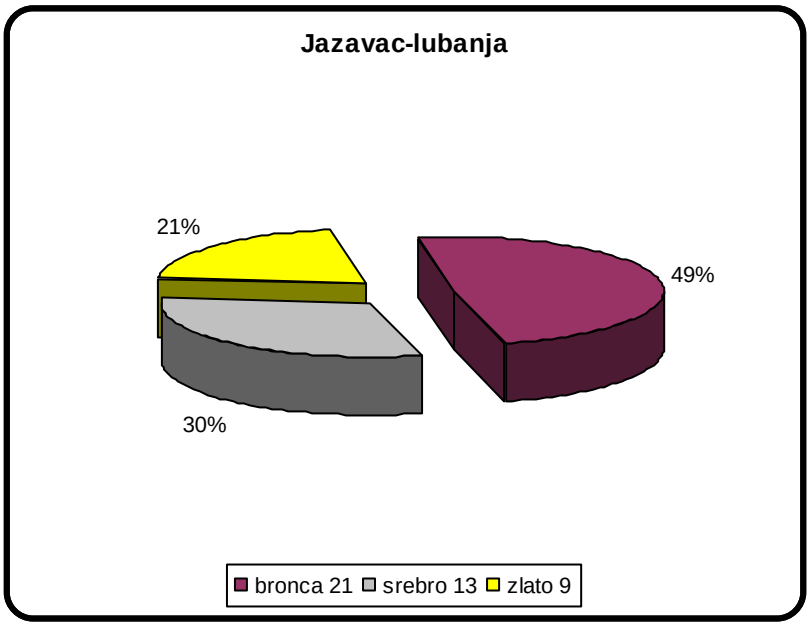
Trofeji lubanje jazavca stečeni su u lovištima 13 županija s time da je najveći broj trofeja stečen u Primorsko-goranskoj županiji, a nešto manje u Osječko-baranjskoj i Zagrebačkoj županiji.

Prema trofejnoj vrijednosti najviše trofeja je u brončanoj medalji (21), 13 u srebrnoj i 9 u zlatnoj medalji.

Kao i kod divlje mačke tako i kod jazavca nameće se zaključak da lovci nerado obrađuju lubanje jazavca. Činjenica da je od ukupnog broja trofeja jazavca čak 63,23 % kapitalnih trofeja govori u prilog spomenutoj činjenici.

Tablica 25. Struktura trofejne vrijednosti jazavaca od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

LOVNA GODINA	BRONCA	SREBRO	ZLATO	UKUPNO
2007./2008.	2	1	1	4
2008./2009.	4	1	3	8
2009./2010.	6	4	3	13
2010./2011.	5	3	0	8
2011./2012.	4	4	2	10
UKUPNO	21	13	9	43

Grafikon 36. Struktura stečenih kapitalnih trofeja jazavaca od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

Struktura dodijeljenih CIC točaka prema trofejnoj vrijednosti za kapitalne trofeje lubanje jazavca od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine pokazuje da je trećina stečenih trofeja u brončanoj medalji.

Podaci iz Tablice broj 26. na kraju poglavlja obuhvaćaju prikupljene podatke po županijama, lovoovlaštenicima, stečenim kapitalnim trofejima i ukupnom broju odstrijeljenih jedinki po lovnim godinama.

Tablica 26. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih jedinki jazavca od 2007. do 2012. godine

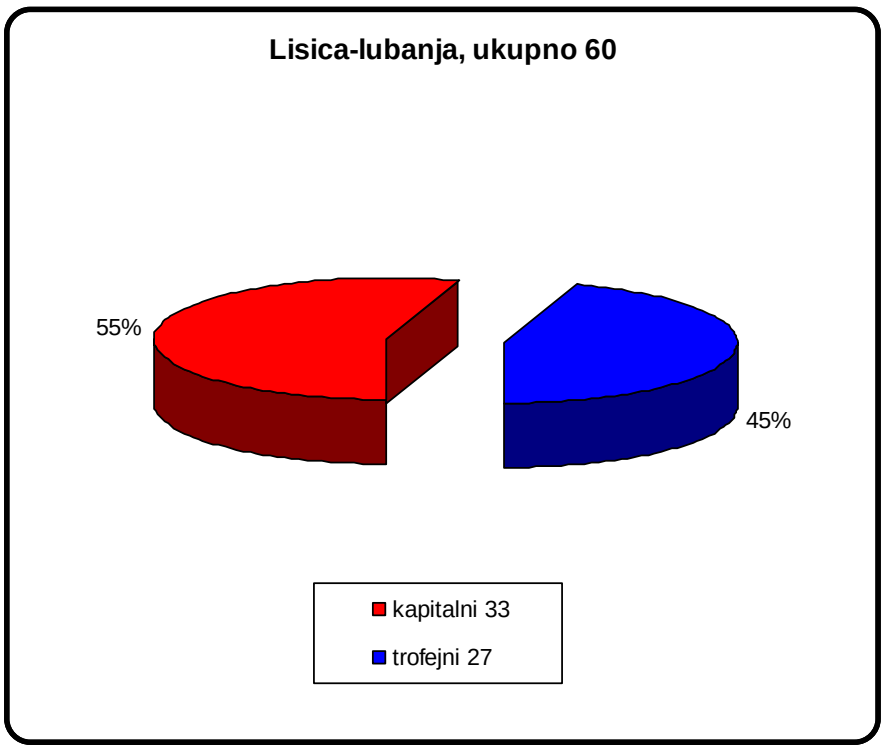
R.B.	ŽUPANIJA	JAZAVAC (*Meles meles* L.)											
		STEČENI KAPITALNI TROFEJI PO LOVNIM GODINAMA						UKUPAN BROJ ODSTRIJELJENE TROFEJ DIVLJAČI PO LOVNIM GODINAMA					
		2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.
1.	Zagrebačka	2	1	1	1	2	7	3	1	2	1	2	9
2.	Krapinsko-zagorska				2		2			1	3		4
3.	Sisačko-moslavačka		2	1		1	4		2	3		1	6
4.	Karlovačka			1		2	3		1	2	2	2	7
5.	Varaždinska											1	1
6.	Koprivničko-križevačka				1	1	2				2	1	3
7.	Primorsko-goranska		1	4	3	2	10		1	6	3	4	14
8.	Ličko-senjska		1				1		3				3
9.	Virovitičko-podravska		1				1		1				1
10.	Brodsko-posavska				1	1	2				1	1	2
11.	Osječko-baranjska	1	2	4			7	1	2	5	1	2	11
12.	Istarska			1			1	3		1			4
13.	Međimurska			1	1	1	3			1	1	1	3
UKUPNO		**3**	**8**	**13**	**9**	**10**	**43**	**7**	**11**	**21**	**14**	**15**	**68**

4.11. Lisica (*Vulpes vulpes* L.)

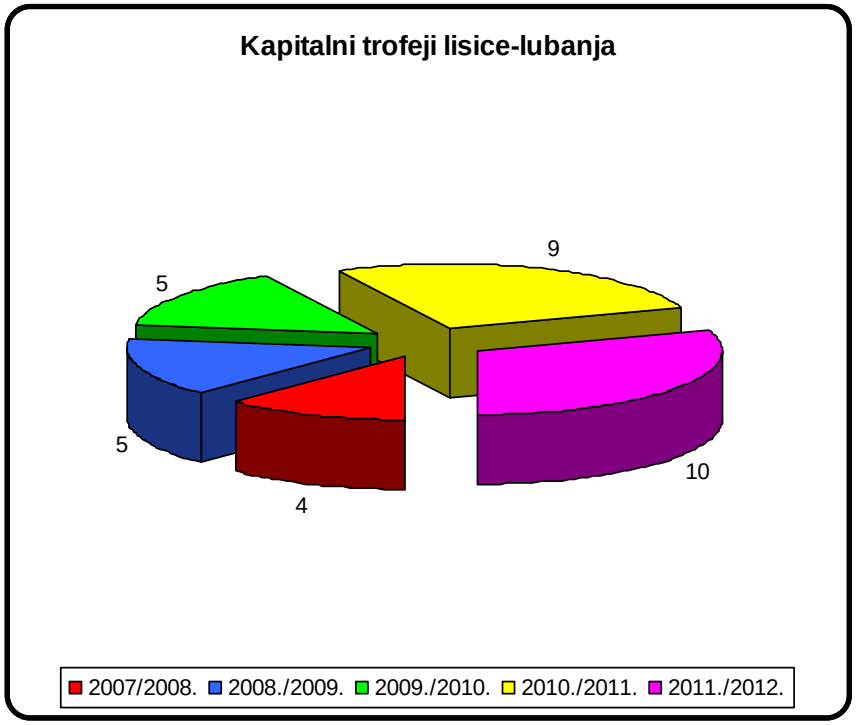

Slika 12. Lisica (*Vulpes vulpes* L.)
http://www.hbsume.ba

Od ukupnog broja trofeja lisice odnosno 60 lubanja stečenih u razdoblju od 2007./2008. do 2011./2012. godine, 33 trofeja ili 55 % su kapitalni trofeji.

Grafikon 37. Udio kapitalnih i trofejnih jedinki lisice stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Grafikon 38. Kapitalni trofeji lisice stečeni
od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

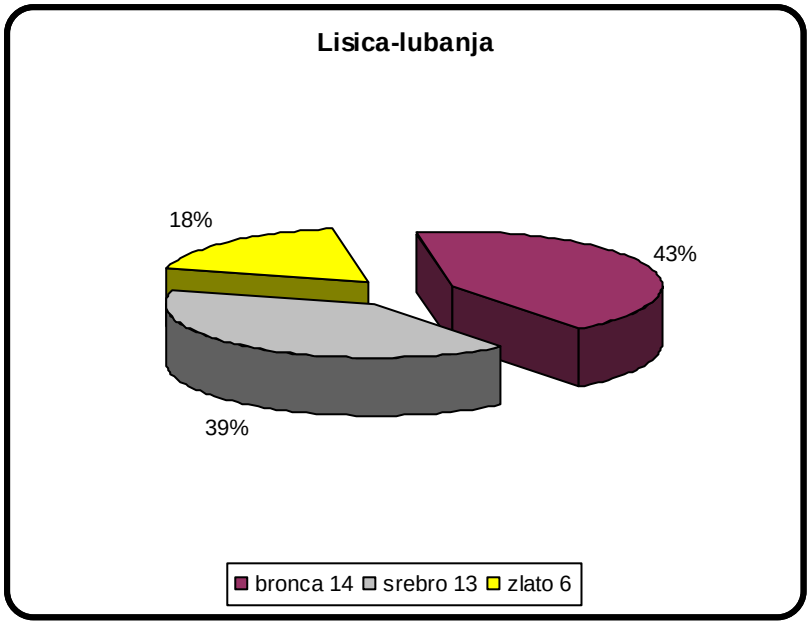
Tablica 27. Struktura trofejne vrijednosti trofeja lisice
od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

LOVNA GODINA	BRONCA	SREBRO	ZLATO	UKUPNO
2007./2008.	2	1	1	4
2008./2009.	2	2	1	5
2009./2010.	2	2	1	5
2010./2011.	4	3	2	9
2011./2012.	4	5	1	10
UKUPNO	14	13	6	33

Trofeji lubanje lisice stečeni su u lovištima 13 županija, najviše u Osječko-baranjskoj i Istarskoj županiji po 13 trofeja, što odgovara i najvećem broju kapitalnih trofeja u odnosu na ostale županije, dok je u ostalim županijama taj odnos daleko manji.

Približno je isti broj, odnosno 14 i 13 kapitalnih trofeja u brončanoj i srebrnoj medalji, a 6 u zlatnoj medalji. I kod ove vrste divljači uočava se jako mali broj obrađenih trofeja, jer je sigurno da je od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine stečeno znatno više od 60 trofeja.

Ukupan udio kapitalnih trofeja (55 %) govori o tome da se u većini slučajeva trofeji sitne dlakave divljači obrađuju i ocjenjuju u pravilu samo ako su kapitalne vrijednosti.

Grafikon broj 39. Struktura stečenih kapitalnih trofeja
lisice- lubanja od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

U vremenskom razdoblju od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine od kapitalnih trofeja lisice ukupno je 43 % u brončanoj medalji, 39 % u srebrnoj, a 18 % u zlatnoj medalji.

Podaci u Tablici 28 prikazuju podatke po županijama i po lovnim godinama od 2007./2008. do 2011./2012. godine.

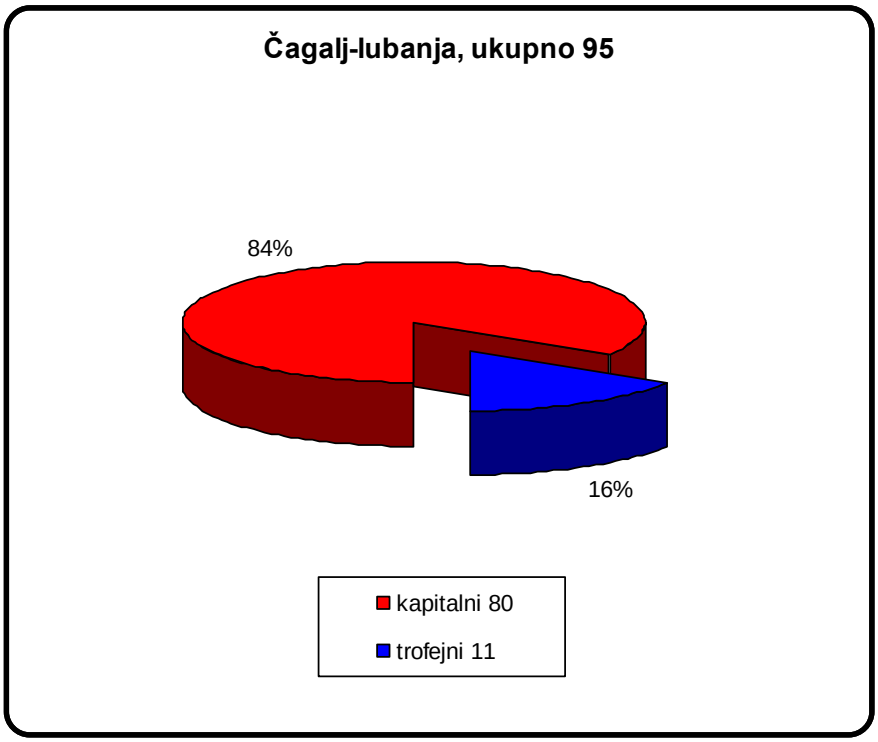
Tablica 28. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih jedinki lisice (*Vulpes vulpes* L.)od 2007. do 2012. godine

R.B.	ŽUPANIJA	LISICA (*Vulpes vulpes* L.)											
		STEČENI KAPITALNI TROFEJI PO LOVNIM GODINAMA						UKUPAN BROJ ODSTRIJELJENE TROFEJNE DIVLJAČI PO LOVNIM GODINA					
		2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.
1.	Zagrebačka	1				3	4	1			1	4	6
2.	Krapinsko-zagorska				1	1	2				1	1	2
3.	Sisačko-moslavačka				1		1			4	1	1	6
4.	Bjelovarsko-bilogorska	1					1	1					1
5.	Primorsko-goranska				1	1	2			1	1	1	3
6.	Virovitičko-podravska		1				1		1				1
7.	Požeško-slavonska		2				2		2	1			3
8.	Brodsko-posavska	1		1	1		3	1		2	2		5
9.	Osječko-baranjska		1	2	4	5	12		1	2	4	6	13
10.	Splitsko-dalmatinska										1		1
11.	Istarska	1	1				2	12	1				13
12.	Međimurska			1	1		2		1	2	1		4
13.	Grad Zagreb			1			1			2			2
UKUPNO		**4**	**5**	**5**	**9**	**10**	**33**	**15**	**6**	**14**	**12**	**13**	**60**

4.12. Čagalj (*Canis aureus* L.)

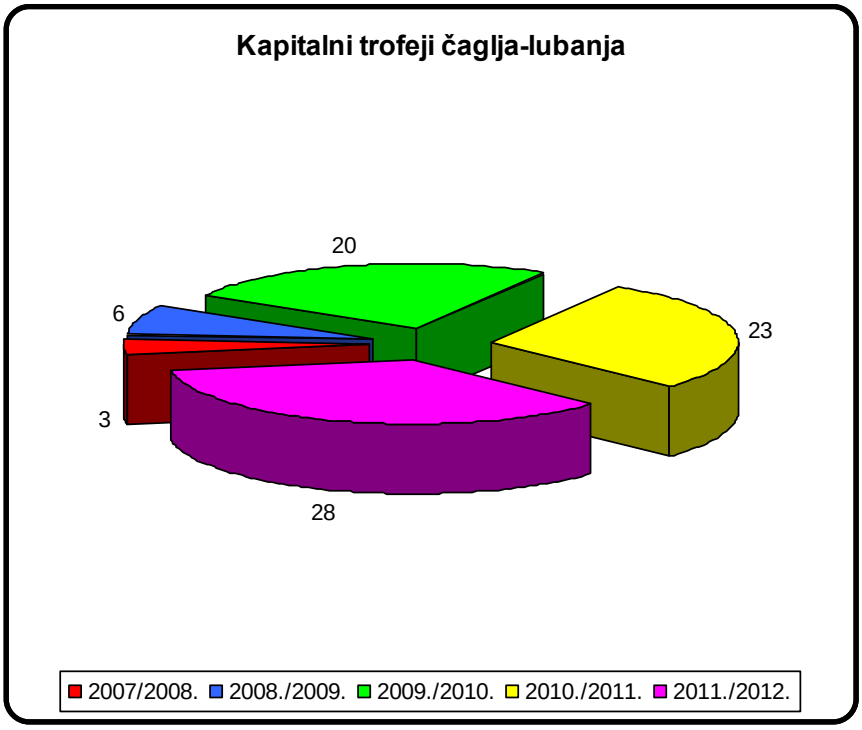

Slika 13. Čagalj (*Canis aureus* L.)
http://ferdinand-hunting.com/hr/

Grafikon 40. Udio kapitalnih i trofejnih jedinki
čaglja stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Ukupan broj stečenih trofeja lubanje čaglja od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine iznosi 95 trofeja od čega je 80 kapitalnih trofeja (84,21 %)

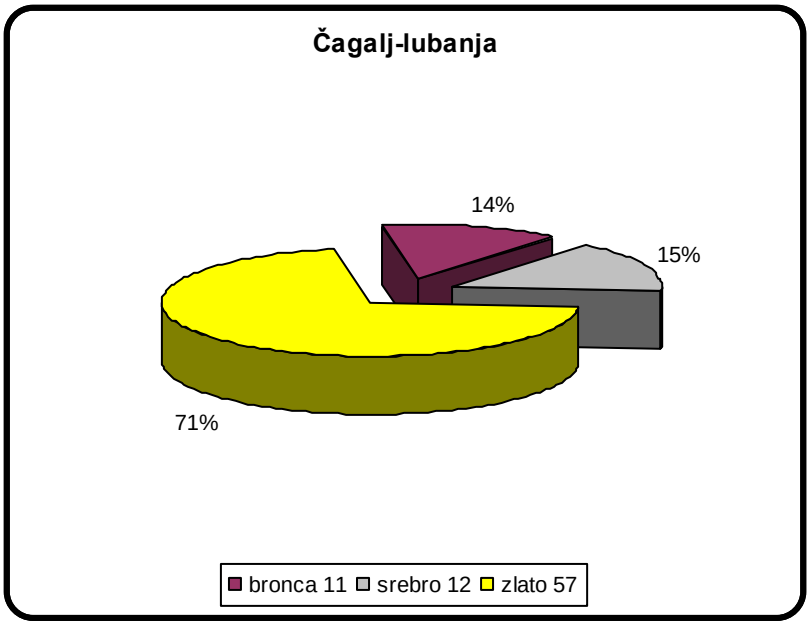

Grafikon 41. Kapitalni trofeji lubanje čaglja
stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine

Trofej lubanje čaglja stečen je u lovištima 12 županija, najviše u Osječko-baranjskoj (25), u Sisačko-moslavačkoj (21) i Brodsko-posavskoj županiji (19), s time št je u Brodsko-posavskoj udio kapitalnih lubanja iznosio 89,47 %, dok u cijeloj Hrvatskoj udio zlatnih medalja iznosi visokih 71,25 %.

Tablica 29. Struktura trofejne vrijednosti trofeja lubanje čaglja od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

LOVNA GODINA	BRONCA	SREBRO	ZLATO	UKUPNO
2007./2008.	1	1	1	3
2008./2009.	2	0	4	6
2009./2010.	3	2	15	20
2010./2011.	1	2	20	23
2011./2012.	4	7	17	28
UKUPNO	11	12	57	80

Grafikon 42. Struktura stečenih kapitalnih trofeja lubanja čaglja od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine

Analizirajući prikupljene podatke od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine samo su u lovnoj 2008./2009. i 2011./2012. godini registrirana dva kapitalna krzna čaglja i to u Osječko-baranjskoj županiji u zlatnoj i Sisačko Moslavačkoj županiji u srebrnoj medalji. Stečeni trofeji krzna čaglja u Primorsko-goranskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji nisu u kategoriji kapitalnih.

Podaci u Tablici 30 i 31 prikazuju podatke za trofeje lubanje i krzna čaglja po županijama i po lovnim godinama od 2007./2008. do 2011./2012. godine.

Tablica 30. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih jedinki čaglja, trofej lubanje od 2007. do 2012. godine

R.B.	ŽUPANIJA	ČAGALJ-LUBANJA (*Canis aureus* L.)											
		STEČENI KAPITALNI TROFEJI PO LOVNIM GODINAMA						UKUPAN BROJ ODSTRIJELJENE TROFEJ DIVLJAČI PO LOVNIM GODINAMA					
		2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.
1.	I Zagrebačka			2	2	1	5		2	2	2	1	7
2.	III Sisačko-moslavačka		5	4	5	4	18		6	6	5	4	21
3.	IV Karlovačka			1			1			1			1
4.	VI Koprivničko-križevačka				1		1				1		1
5.	VIII Primorsko-goranska	1					1	1			2		3
6.	X Virovitičko-podravska					2	2					3	3
7.	XI Požeško-slavonska					1	1					2	2
8.	XII Brodsko-posavska		1	5	6	5	17		1	6	7	5	19
9.	XIII Zadarska			2			2			2			2
10.	XIV Osječko-baranjska	1		1	7	12	21	1		3	8	13	25
11.	XV Šibensko-kninska			1		1	2			1		1	2
12.	XVI Vukovarsko-srijemska			3	2	3	8			3	2	3	8
13.	XVII Splitsko-dalmatinska			1			1			1			1
UKUPNO		**2**	**6**	**20**	**23**	**29**	**80**	**2**	**9**	**25**	**27**	**32**	**95**

Tablica 31. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih jedinki čaglja, trofej krzna od 2007. do 2012. godine

R.B.	ŽUPANIJA	ČAGALJ-KRZNO (*Canis aureus* L.)											
		STEČENI KAPITALNI TROFEJI PO LOVNIM GODINAMA						UKUPAN BROJ ODSTRIJELJENE TROFEJ DIVLJAČI PO LOVNIM GODINAMA					
		2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2007. do 2012.
1.	Sisačko-moslavačka		1				1		1				1
2.	Primorsko-goranska							1					1
3.	Osječko-baranjska					1	1	1				1	2
4.	Vukovarsko-srijemska									1			1
UKUPNO			**1**			**1**	**2**	**2**	**1**	**1**		**1**	**5**

5. RASPRAVA

Prikazani podaci stečenih trofeja divljači od lovne 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine ukazuju na razinu gospodarenja lovoovlaštenika pojedinim vrstama divljači i lovištima u svih 20 županija i Gradu Zagrebu.

Podaci za jelena običnog ukazuju na blagi rast broja stečenih trofeja kao i na udio kapitalnih trofeja rogovlja jelena običnog. Vrlo je slična situacija i sa rogovljem jelena lopatara jer je broj kapitalnih trofeja konstantan, osim što se u posljednje dvije lovne godine bilježi blagi pad kapitalnih trofeja u kategoriji zlatne medalje. Što se tiče jelena aksisa stečeno je ukupno 2 trofeja od čega 1 kapitalni, tako da se ne radi o reprezentativnom uzorku da bi se mogli iznijeti relevantni zaključci. O kvalitetnom gospodarenju ove vrste divljači svjedoči činjenica da je u lovištu „Kalifront“ na području Primorsko-goranske županije 2012. godine stečen trofej ocijenjen sa 342,70 CIC točaka tako da se radi o novom nacionalnom i vjerojatno svjetskom prvaku jelena aksisa.

Situacija sa trofejima srnjaka gdje je stečeno 7,43 % kapitalnih trofeja ne govori u prilog konstataciji dobrog gospodarenja ovom vrstom divljači, posebice što se tiče kapitalnih trofeja (2113). Relativno je konstantan broj kapitalnih trofeja tijekom pet lovnih godina, mada bi bilo za očekivati da taj broj iz godine u godinu raste.

Kada se analiziraju podaci lovoovlaštenika „Hrvatske šume“ d.o.o. vezano za stečene trofeje srnjaka od ukupnog broja samo je 4,3% kapitalnih, a brojčano to iznosi svega 19 kapitalnih trofeja. Kako ovaj lovoovlaštenik gospodari sa 27 kvalitetnih lovišta na 331.000 hektara navedeni podatak dovoljno govori o kvaliteti gospodarenja srnećom divljači u navedenim lovištima.

Kod šupljorožaca, a prije svega kod muflona zamjetan je rast broja kapitalnih trofeja iz godine u godinu, a posebice je vidljiv značajan udio kapitalnih trofeja (44,74 %), a od toga je jedna trećina u vrijednosti zlatne medalje.

Kod trofeja divojarca i divokoze gotovo je trećina kapitalnih trofeja. Međutim, nakon obavljenog ocjenjivanja u razredu zlatne medalje je nizak udio trofeja i iznosi svega 7% kod divokoze dok je kod divojarca taj odnos nešto povoljniji.

Kod trofeje divljih svinja uočava se konstantan broj ocjenjenih trofeja tijekom svih 5 godina gospodarenja kao i udio kapitalnih trofeja.

Kod trofeja krzna smeđeg medvjeda od 288 krzna, 207 je kapitalnih trofeja sa vrlo visokim udjelom zlatnih i srebrnih medalja. Nešto je nepovoljniji odnos kod trofeja lubanje smeđeg medvjeda, prije svega zbog neatraktivnosti ove vrste trofeja. Kod trofeja smeđeg

medvjeda za istaknuti je nekoliko lovišta kojima gospodare „Hrvatske šume“ d.o.o. gdje je stečeno mnoštvo vrlo visoko vrednovanih kapitalnih trofeja krzna i lubanja smeđeg medvjeda. Prije svega radi se o lovištima „Bjelolasica“ i „Smrekova draga“ u županiji Primorsko-goranskoj u kojima se ovom vrstom divljači gospodari dugi niz godina prema visokim kriterijima i standardima uzgoja i zaštite smeđeg medvjeda.

Trofejima sitne dlakave divljači lovci ne pridaju odgovarajući značaj. Tako je tijekom 5 godina ocjenjeno svega 23 krzna divlje mačke. Nešto je povoljnija situacija kod lubanja divlje mačke kojih je obrađeno i ocijenjeno ukupno 79, od čega 54 kapitalna trofeja. Slični podaci utvrđeni su i kod trofeja lubanje jazavca tako da je ukupno stečeno 68 trofeja od čega 43 kapitalna, a vrlo su slični podaci i za trofej lubanje lisice. U odnosu na ukupan broj odstrijeljene sitne dlakave divljači vrlo malo trofeja se obrađuje i priređuje za ocjenjivanje. Razlog je nepopularnost ovie vrsta trofeja, a posljedica veliki broj na taj način uništenih kapitalnih trofeja.

Nešto je povoljnija situacija s čagljem, odnosno njegovom lubanjom kao trofejem. Počevši od lovne 2007./2008. godine svake godine raste broj trofeja, a posebice kapitalnih trofeja lubanje čaglja i ukupno 71,25% ocjenjenih trofeja je vrijednosti zlatne medalje. Što se tiče drugog trofeja čaglja, a radi se o krznu, svega je 5 takvih trofeja ocijenjeno, od čega samo 2 kapitalna krzna čaglja.

Prikupljeni i obrađeni podaci temeljem dostavljenih ETD obrazaca HLS-u su relevantni, potvrđeni i provjerljivi jer se čuvaju u arhivi krovne lovačke organizacije u Republici Hrvatskoj. Naravno, kako se radi o 1079 lovišta kojima gospodari nešto manje lovoovlaštenika moguća je vjerojatnost da netko od lovoovlaštenika nije dostavio obvezne evidencije na vrijeme, naknadna dostava bila je vrlo vjerojatno naložena od strane nadzora, odnosno lovne inspekcije.

Obrađeni i sistematizirani podaci ovog istraživanja mogu pružiti podatke za sve vrste trofejne divljači, ukupan broj ocjenjene i broj kapitalne divljači, strukturu kapitalne divljači u odnosu na dodijeljeni broj CIC točaka, te podatke po županijama, regijama i lovoovlaštenicima.

6. ZAKLJUČAK

Temeljem analize podataka tijekom 5 godina istraživanja, a u odnosu na strukturu kapitalnih trofeja od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine nameće se zaključak da je struktura kapitalnih trofeja divljači iz godine u godinu sve povoljnija prije svega za krupnu divljač, kao što su jelen obični, jelen lopatar, jelen aksis, divojarac, muflon i krzno smeđeg medvjeda. Nešto je nepovoljniji odnos kod kapitalnih trofeja srnjaka, divokoze i lubanje smeđeg medvjeda, a kod kapitalnih trofeja vepra utvrđen je nešto nepovoljniji odnos posebice kod broja dodijeljenih zlatnih medalja.

Kod kapitalnih trofeja sitne dlakave divljači bilježi se sve veći broj stečenih kapitalnih trofeja lubanja kod jazavca, lisice, a posebice kod čaglja. Velikih odstupanja nema kod kapitalnih trofeja divlje mačke kada se radi o krznu i lubanji, te krznu čaglja. Vidljivo je da trofejni razvoj krzna čaglja ne prati trofejni razvoj lubanje čaglja te je očito da obadva kriterija za dodjelu medalja ove vrste divljači treba revidirati.

Sveukupno, može se zaključiti da se tijekom 5 lovnih godina iz godine u godinu povećava broj kapitalnih trofeja divljači što je prije svega rezultat kvalitetnog gospodarenja divljači kod većine lovoovlaštenika.

Spomenutom zaključku idu u prilog prikupljeni i obrađeni podaci za kapitalne trofeje krzna smeđeg medvjeda, muflona, jelena lopatara i jelena običnog i povoljan odnos između nekapitalnih i kapitalnih trofeja.

7. POPIS LITERATURE

1. Anonymous, (2005.): Zakon o lovstvu. Narodne novine broj 140/2005.
2. Anonymous, (2009.a): Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu. Narodne novine broj 75/2009.
3. Anonymous, (2008.): Pravilnik o načinu ocjenjivanja trofeja divljači, obrascu trofejnog lista, vođenju evidencije o trofejima divljači i izvješću o ocjenjenim trofejima. Narodne novine broj 92/2008.
4. Anonymous, (2006.): Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja središnje lovne evidencije. Narodne novine broj 67/2006.
5. Anonymous, (2006.): Pravilnik o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači. Narodne novine broj 40/2006.
6. Anonymous, (2009.b): Popis kapitalnih trofeja divljači u lovištima Republike Hrvatske za lovnu godinu 2007./2008. iz evidencije o ocjenjenim trofejima divljači koja se vodi u HLS-u na temelju članka 70. Zakona o lovstvu Hrvatski lovački savez, Zagreb.
7. Anonymous, (2010a.) Popis kapitalnih trofeja divljači u lovištima Republike Hrvatske za lovnu godinu 2008./2009. iz evidencije o ocjenjenim trofejima divljači koja se vodi u HLS-u na temelju članka 70. Zakona o lovstvu Hrvatski lovački savez, Zagreb.
8. Anonymous, (2011.a) Popis kapitalnih trofeja divljači u lovištima Republike Hrvatske za lovnu godinu 2009./2010. iz evidencije o ocjenjenim trofejima divljači koja se vodi u HLS-u na temelju članka 70. Zakona o lovstvu Hrvatski lovački savez, Zagreb.
9. Anonymous, (2011.): Središnja lovna evidencija, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Uprava za lovstvo, Informacijski sustav središnje lovne evidencije, http://lovistahr.mrrcvg.hr/lovstvo_javnost/Lovista.aspx, 2011. godine.
10. Anonymous, (2011.): ETD obrasci-evidencija trofeja divljači za 1062 lovišta u Republici Hrvatskoj. Hrvatski lovački savez, Zagreb.
11. Budor, I., Frković, A., Lekić, M., Tomljanović, I., (2006.) : U službi prirode Izložba hrvatskog lovstva Zagreb 2006. godine Katalog lovačkih trofeja. Zrinski Čakovec, Čakovec.
12. Cepelić, D., Gardaš, M., (2004.): Lovstvo u Hrvata, str. 5-14. u: Mustapić i sur. (2004.): Lovstvo. Hrvatski lovački savez, Zagreb.

13. Darabuš, S., Jakelić, I.Z., Kovač, D., (2009.) Osnove lovstva. Hrvatski lovački savez, Zagreb, str. 279-308.
14. Damm, G.R., (2008.): Recreational trophy hunting, What do we know, and what should we do?, Best practices in Sustainable Hunting, str.5-11.
15. Dečak, N., (2009.): Struktura kapitalnih lovačkih trofeja stečenih lovne godine 2007./2008. u Republici Hrvatskoj. Diplomski rad, Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
16. Frković, A., (2006.): Priručnik za ocjenjivanje lovačkih trofeja. Hrvatski lovački savez, Zagreb.
17. Frković, A., (1989.): Lovačke trofeje, obrada, ocjenjivanje i vrednovanje-evropska divljač. Lovački savez Hrvatske za uzgoj, zaštitu i lov divljači, Zagreb.
18. Hlebec, D., (2010.): Struktura kapitalnih lovačkih trofeja stečenih lovne godine 2008./2009. u Republici Hrvatskoj. Diplomski rad, Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
19. Kljajić, M., (1991.): Novi pogled na trofeje. Lovački vjesnik, broj 6, str 12-13, Zagreb.
20. Krapinec, K., Grubešić, M., Tomljanović, K., Kovač, I., (2009.): Uloga lovačkih izložbi, te njihov značaj u valorizaciji stupnja razvijenosti lovstva pojedine zemlje s posebnim osvrtom na Hrvatsku. Ekonomska i ekohistorija, časopis za gospodarsku povijest okoliša, broj 5; 5-43.
21. Milašinović, M., (2010.): Analiza kapitalnih trofeja divljači u Hrvatskoj u razdoblju od 2007.-2009. godine. Diplomski rad, Poljoprivredni fakultet Sveučilišta u Osijeku, Osijek.
22. Ognev, S., Fink, N., (1956.): Zoologija kralješnjaka. Školska knjiga, Zagreb.
23. Sertić, D., (2008.): Lov divljači i lovna etika. Veleučilište u Karlovcu, Karlovac.
24. Sertić, D., (2008.): Uzgoj krupne divljači i uređivanje lovišta. Veleučilište u Karlovcu, Karlovac.
25. Varičak, V., (2010): Ocenjevanje lovskih trofej, CIC Slovenija, Magnolia, Ljubljana.
26. Vlaisavljević, Ž.,: (2011.) Struktura kapitalnih lovačkih trofeja stečenih lovne 2009./2010. godine u Republici Hrvatskoj. Završni rad, Veleučilište u Karlovcu, Stručni studij lovstva i zaštite prirode, Karlovac.

8. SAŽETAK

Tema ovog rada je usporedno utvrđivanje kvalitete i strukture kapitalnih trofeja divljači stečenih na području Republike Hrvatske od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine kroz 5 lovnih godina u 1079 lovišta čija je ukupna površina 5, 212. 921 hektar. Podaci su prikupljeni i sistematski obrađeni iz ETD obrazaca koje su lovoovlaštenici dostavili Hrvatskom lovačkom savezu prema broju i vrstama, strukturi, županijama i lovoovlaštenicima gdje su trofeji stečeni, s time da je u prve 3 godine izdvojeno 27 lovišta „Hrvatskih šuma“ d.o.o. što predstavlja kvalitetnu bazu za ovu vrstu analize. Tijekom 5 lovnih godina ukupno je stečeno 45. 985 trofeja divljači od čega je kapitalnih 6. 685 što iznosi 14,54 %. Broj ocijenjenih trofeja kao i udio kapitalnih grla iz godine u godinu pokazuje tendenciju rasta, kao i vrijednost trofeja obzirom na strukturu dodijeljenih medalja. Kvalitetnu bazu podataka predstavljaju ETD obrasci obzirom na zakonsku obvezu i činjenicu da svake naredne godine sve više lovoovlaštenika dostavlja obvezne evidencije ocjenjenih trofeja divljači. Prikupljeni podaci su obrađeni, a rezultati prikazani u nekoliko tablica i grafičkih prikaza, a analizom dobivenih podataka nameće se zaključak kvalitetnog gospodarenja populacijama divljači i staništem. Podizanjem brojnog stanja i trofejne vrijednosti divljači stvorit će se pretpostavke za razvoj lovnog turizma i omogućit će se ekonomičnost i financijska isplativost lovnog gospodarenja na razini lovoovlaštenika, županije, regije i Republike Hrvatske.

Ključne riječi: kapitalni trofej, divljač, Hrvatska, lovoovlaštenik

9. SUMMARY

Theme of this work is comparatively determining the quality and structure of capital game trophies acquired on Croatian territory from hunting 2007./2008. to 2011./2012. Year through five years of hunting in 1079 hunting area with a total area of 5 212 921 hectare. Data were collected and analysed systematically from ETD forms that hunting ground delivered to the Croatian Hunting Federation according to the number and types, structure, counties and hunting ground concessionaires where trophies are earned, provided that in the first three years 27 hunting grounds from "Croatian Forests" Ltd. where allocated which represents a high quality base for this type of analysis. During the five years of hunting it is acquired 45 985 game trophies which capital was 6 685 (14,54%). The number of estimated trophy as well as number of capital trophies from year to year shows an increasing tendency, same as the values of trophies given to the structure of medals. Quality database represent ETD forms given the legal obligation and the fact that every year more and more concessionaire delivers required evidence-rated game trophies. The collected data were analysed and the results are presented in several tables and charts. The data analysis leads to the conclusion of quality management of wildlife populations and habitat. Raising the number and wildlife trophy values will create conditions for the development of hunting tourism and will allow the economy and the financial viability of hunting management at the level of hunting managers, county, region and Croatia.

KEY WORDS: capital trophy, game, Croatia, concessionaire

10. POPIS TABLICA

1. Ukupna površina lovišta u RH i ukupan broj lovišta u RH.
2. Struktura trofejne vrijednosti i trofeja jelena običnog.
3. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih trofejnih grla jelena običnog (*Cervus elaphus* L.), od 2007. do 2012. godine.
4. Struktura trofejne vrijednosti jelena lopatara.
5. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupni broj odstrijeljenih trofejnih grla jelena lopatara (*Dama dama* L.), od 2007. do 2012. godine.
6. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih trofejnih grla jelena aksisa od 2007. do 2012. godine.
7. Struktura trofejne vrijednosti i broj grla kapitalnih srnjaka.
8. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih trofejnih grla srne obične (*Capreolus capreolus* L.), od 2007. do 2012. godine.
9. Struktura trofejne vrijednosti trofeja divojarca.
10. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih trofejnih grla divojarca od 2007. do 2012. godine.
11. Struktura trofejne vrijednosti trofeja divokoze.
12. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih trofejnih grla divokoze od 2007. do 2012. godine.
13. Struktura trofejne vrijednosti i dodijeljenih CIC točaka stečenih trofeja muflona.
14. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih trofejnih grla muflona od 2007. do 2012. godine.
15. Struktura trofejne vrijednosti veprova od 2007./2008. do 2011./2012. godine.
16. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih veprova od 2007. do 2012. godine.
17. Struktura trofejne vrijednosti krzna smeđeg medvjeda od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
18. Ukupan broj stečenih trofeja krzna i ukupan broj odstrijeljenih grla smeđeg medvjeda od 2007. do 2012. godine.
19. Struktura trofejne vrijednosti lubanja smeđeg medvjeda od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
20. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja lubanje i ukupan broj odstrijeljenih grla smeđeg medvjeda od 2007. do 2012. godine.

21. Struktura trofejne vrijednosti krzna divlje mačke od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
22. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih jedinki divlje mačke trofej krzna, stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
23. Struktura trofejne vrijednosti lubanja divlje mačke od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
24. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih jedinki divlje mačke, trofej lubanje, stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
25. Struktura trofejne vrijednosti jazavca od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
26. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih jedinki jazavca od 2007. do 2012. godine.
27. Struktura trofejne vrijednosti trofeja lisice od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
28. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih jedinki lisice (*Vulpes vulpes* L.) od 2007. do 2012. godine.
29. Struktura trofejne vrijednosti trofeja lubanje čaglja od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
30. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih jedinki čaglja, trofej lubanje od 2007. do 2012. godine.
31. Ukupan broj stečenih kapitalnih trofeja i ukupan broj odstrijeljenih jedinki čaglja, trofej krzna od 2007. do 2012. godine.

11. POPIS SLIKA

1. Jelen obični (*Cervus elaphus* L.), http://barnavad.hu/arlista 09.03.2013, 23,50.
2. Jelen lopatar (*Dama dama* L.), http://www.grand-safari.com/es/trofeos/fauna-exotica/ 08.03.2014. 12,06.
3. Jelen aksis (*Axis axis* H. Smith.), http://www.vivo.sk/photo/243268/Axis-indicky-Axis-axis 08.03.2014. 08,11.
4. Srnjak-srna obična (*Capreolus capreolus* L.). http://www.behav.org/ecol/wildlife/w_10_cervidae.htm 16.02.2014. 15,12.
5. Divojarac (*Rupicapra rupicapra* L.), http://fondosanimales.com.es/6406/rebeco-wikipedia.html 07.03.2014, 22,47.
6. Divokoza (*Rupicapra rupicapra* L). http://www.paklenica.hr/Paklenica_Zivotinjski_svijet.htm 08.03.2014. 11,08.
7. Muflon (*Ovis areis musimon* Pall.), http://alpe-adriatours.com/?p=1057 08.03.2014. 11,36.
8. Divlja svinja-vepar (*Sus scrofa* L.). http://www.cazaespuna.com/en/caza/caza_mayor/jabali.asp 12.03.2014. 01,16
9. Smeđi medvjed (*Ursus arctos* L.). http://www.flickriver.com/photos/29366805@N07/tags/ursusarctosarctos/ 07.02.2014. 09,01.
10. Divlja mačka (*Felis silvestris* Schr.) http://www.garnek.pl/rudy13/8602688/grzeczny-model-zbik-kotowaty 10.03.2014. 18,02.
11. Jazavac (*Meles meles* L.) http://bioexspedition.com/wpcontent/uploads/2012/04/European_BadgerCub_600.jpg 09,03.2014. 22,41.
12. Lisica (*Vulpes vulpes* L.), http://www.hbsume.ba/?action=show_page&id=48 19.02.2014. 13.17.
13. Čagalj (*Canis aureus* L.). http://ferdinand-hunting.com/hr/cagaljponuda.html 11.03.2014. 20,18.

12. POPIS GRAFIKONA

1. Udio kapitalnih i trofejnih grla jelena običnog stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
2. Kapitalni trofeji jelena običnog stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine,
3. Struktura stečenih kapitalnih trofeja jelena običnog stečeni od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
4. Udio kapitalnih i trofejnih grla jelena lopatara stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
5. Kapitalni trofeji jelena lopatara stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine,
6. Struktura stečenih kapitalnih trofeja jelena lopatara stečeni od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
7. Udio kapitalnih i trofejnih grla srnjaka stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
8. Kapitalni trofeji srnjaka stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
9. Struktura stečenih kapitalnih trofeja srnjaka od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
10. Udio kapitalnih i trofejnih grla divojarca stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
11. Kapitalni trofeji divojarca stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
12. Struktura stečenih kapitalnih trofeja divojarca stečeni od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
13. Udio kapitalnih i trofejnih grla divokoze stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
14. Kapitalni trofeji divokoze stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine,
15. Struktura stečenih kapitalnih trofeja divokoze od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
16. Udio kapitalnih i trofejnih grla muflona stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
17. Kapitalni trofeji muflona stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
18. Struktura stečenih kapitalnih trofeja muflona stečeni od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
19. Udio kapitalnih i trofejnih grla veprova stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.

20. Kapitalni trofeji divlje svinje stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
21. Struktura stečenih kapitalnih trofeja vepra stečeni od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
22. Udio kapitalnih i trofejnih grla smeđeg medvjeda, trofej krzna, stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
23. Kapitalni trofeji krzna smeđeg medvjeda stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
24. Struktura stečenih kapitalnih trofeja krzna smeđeg medvjeda stečeni od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
25. Udio kapitalnih i trofejnih grla smeđeg medvjeda, trofej lubanje, stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
26. Kapitalni trofeji lubanja smeđeg medvjeda stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
27. Struktura stečenih kapitalnih trofeja lubanje smeđeg medvjeda od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
28. Udio kapitalnih i trofejnih jedinki trofeja krzna divlje mačke stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
29. Broj kapitalni trofeja krzna divlje mačke stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
30. Struktura stečenih kapitalnih trofeja krzna divlje mačke od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
31. Udio kapitalnih i trofejnih jedinki divlje mačke, trofej lubanje, stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
32. Kapitalni trofeji lubanje divlje mačke stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
33. Struktura stečenih kapitalnih trofeja lubanje divlje mačke stečeni od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
34. Udio kapitalnih i trofejnih jedinki jazavca stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
35. Kapitalni trofeji jazavca stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. godine.
36. Struktura stečenih kapitalnih trofeja jazavaca od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
37. Udio kapitalnih i trofejnih jedinki lisice stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.

38. Kapitalni trofeji lisice stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
39. Udio kapitalnih i trofejnih jedinki čaglja stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
40. Udio kapitalnih i trofejnih jedinki čaglja stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
41. Kapitalni trofeji lubanje čaglja stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
42. Struktura stečenih kapitalnih trofeja lubanja čaglja od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
43. Struktura stečenih kapitalnih trofeja lisice- lubanja od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
44. Ukupan broj i broj kapitalnih trofeja jazavca stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
45. Kapitalni trofeji jazavca stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
46. Struktura stečenih kapitalnih trofeja jazavca od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
47. Ukupan broj i broj kapitalnih trofeja lisice stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
48. Kapitalni trofeji lisice stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
49. Struktura stečenih kapitalnih trofeja lisice-lubanja od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.
50. Ukupan broj i broj kapitalnih trofeja čaglja stečenih od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
51. Kapitalni trofeji lubanje čaglja stečeni od 2007./2008. do 2011./2012. lovne godine.
52. Struktura stečenih kapitalnih trofeja lubanja čaglja stečeni od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine.

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku **Diplomski rad**
Poljoprivredni fakultet u Osijeku
Sveučilišni diplomski studij, smjer Zootehnika

ANALIZA KAPITALNIH TROFEJA DIVLJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ U RAZDOBLJU 2007.-2012. GODINE

Željko Vlaisavljević

Sažetak: Tema ovog rada je usporedno utvrđivanje kvalitete i strukture kapitalnih trofeja divljači stečenih na području Republike Hrvatske od lovne 2007./2008. do 2011./2012. godine kroz 5 lovnih godina u 1079 lovišta čija je ukupna površina 5 212 921 hektar. Podaci su prikupljeni i sistematski obrađeni iz ETD obrazaca koje su lovoovlaštenici dostavili Hrvatskom lovačkom savezu prema broju i vrstama, strukturi, županijama i lovoovlaštenicima gdje su trofeji stečeni što predstavlja kvalitetnu bazu za ovu vrstu analize. Tijekom 5 lovnih godina ukupno je stečeno 45 985 trofeja divljači od čega je kapitalnih 6 685 što iznosi 14,54 %. Broj ocijenjenih trofeja kao i udio kapitalnih grla iz godine u godinu pokazuje tendenciju rasta, kao i vrijednost trofeja obzirom na strukturu dodijeljenih medalja. Kvalitetnu bazu podataka predstavljaju ETD obrasci obzirom na zakonsku obvezu i činjenicu da svake naredne godine sve više lovoovlaštenika dostavlja obvezne evidencije ocjenjenih trofeja divljači. Prikupljeni podaci su obrađeni, a rezultati prikazani u nekoliko tablica i grafičkih prikaza, a analizom dobivenih podataka nameće se zaključak kvalitetnog gospodarenja populacijama divljači i staništem. Podizanjem brojnog stanja i trofejne vrijednosti divljači stvorit će se pretpostavke za razvoj lovnog turizma i omogućit će se ekonomičnost i financijska isplativost lovnog gospodarenja na razini lovoovlaštenika, županije, regije i Republike Hrvatske.

Rad je izrađen pri: Poljoprivredni fakultet u osijeku
Mentor: prof.dr.sc. Tihomir Florijančić
Broj stranica: 92
Broj grafikona i slika: 42/13
Broj tablica: 31
Broj literaturnih navoda:
Broj priloga: 1
Jezik izvornika: Hrvatski
Ključne riječi: kapitalni trofej, divljač, Hrvatska, lovoovlaštenik

Datum obrane:

Stručno povjerenstvo za obranu:

1. doc.dr.sc. Siniša Ozimec
2. prof.dr.sc. Tihomir Florijančić
3. doc.dr.sc. Ivica Bošković

Rad je pohranjen u: Knjižnica poljoprivrednog fakulteta u Osijeku, Sveučilište u Osijeku, Kralja Petra Svačića 1 d

BASIC DOCUMENTATION CARD

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek **Graduate thesis**
Faculty of Agriculture
University Graduate Studies Zootechnique, specialization Hunting and beekeeping

ANALYSIS OF CAPITAL GAME TROPHY IN CROATIA BEETWEN 2007 TO 2012 YEAR

Željko Vlaisavljević

Abstract: Theme of this work is comparatively determining the quality and structure of capital game trophies acquired on Croatian territory from hunting 2007./2008. to 2011./2012. year through five years of hunting in 1079 hunting area with a total area of 5 212 921 hectare. Data were collected and analysed systematically from ETD forms that hunting ground delivered to the Croatian Hunting Federation according to the number and types, structure, counties and hunting ground concessionaires where trophies are earned, where allocated which represents a high quality base for this type of analysis. During the five years of hunting it is acquired 45 985 game trophies which capital was 6 685 (14,54%). The number of estimated trophy as well as number of capital trophies from year to year shows an increasing tendency, same as the values of trophies given to the structure of medals. Quality database represent ETD forms given the legal obligation and the fact that every year more and more concessionaire delivers required evidence-rated game trophies. The collected data were analysed and the results are presented in several tables and charts. The data analysis leads to the conclusion of quality management of wildlife populations and habitat. Raising the number and wildlife trophy values will create conditions for the development of hunting tourism and will allow the economy and the financial viability of hunting management at the level of hunting managers, county, region and Croatia.

KEY WORDS: capital trophy, game, Croatia
Thesis performed at: Faculty of Agriculture in Osijek
Mentor: Prof.dr.sc. Tihomir Florijančić
Number of pages: 92
Number of figures: 42/13
Number of tables: 31
Number of references:
Number of appendices: 1
Original in: Croatian

Key words: capital trophy, game, Croatia

Thesis defended on date:

Reviewers:
1. doc. dr. sc. Siniša Ozimec, president
2. prof.dr.sc. Tihomir Florijančić, mentor
3. doc. dr. sc. Ivica Bošković, member

Thesis deposited at: Library, Faculty of Agriculture in Osijek, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Kralja Petra Svačića 1d.